

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Joannis Reuchlin Phorcensis LL. doctoris celebratissimi
Sergius uel capitis caput**

Simler, Georg

Tubingae, 1513

Actvs primvs

[urn:nbn:de:bsz:31-270887](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270887)

Nunc uos petit fauere ineptitudini.
Si senserit placuisse primicias suas
Faclet deinceps integras concedias.

Fauere

Nunc uos petit. Ad auditores conuertit, a quibus fauorem captat quasi dicat, poeta quidem hoc modo rem suam expediuit, uestrum erit officium fauere .i. silere, Festus Fauere inquit est bona fari, sed ueteres potest pro silere sunt usi, Fauere scribit Seneca, quotiens sacrarum literarum interuenerit mentio non ut plerique existimant a fauore trahitur, sed imperatur silentium ut rite peragi possit sacrum nulla uoce mala obstrepente. Nam ueteres pythagoreos non deorum solum uoces sed etiam hominum obseruasse scribit Cicero, quae uocant omina, haec maior res nostri quia ualere censebant, ideo omnibus rebus agendis, quod bonum faustum felix fortunatumque esset praefabantur, rebusque diuinis que publice fierent ut fauerent linguis imperabatur. Vnde Annibal ad uxorem quam reliquerat in litore carthaginiensium, abiturus ait. Ominibus parce & lachrymis fidissima coniunx, Sili. li. iii. punicorum & Virgi. Primisque iugurat omnibus, Idem li. v. Ore fauete omnes, &c. Ineptitudinis. Ineptis. Primicias. primum in ea re laboris sui fructum, a primorrahunt primiciae genere muliebri pluraliter tantum enunciat Priscianus & Diomedes auctores sunt, proprie dicuntur primiciae diis immortalibus oblate fruges, ceterum pro primo cuiuslibet rei libera mine auctores usurpant. Stadius libro xi. Hei mihi primicias armorum. Integras. perfectas, totas, quibus actibus constantes, masculas & quibus deest nihil.

ACTVS PRIMVS

HELVO

Vm me & meos contempro a natalibus

Patrem, patrimonium, proauos, trita uos, auos.

Abauos, itaque atauos, omnem haecque germinis

Congerminationem, & hunc nostrae domus

Splendorem, ab usque maximis patris meis,

Grates habendum mihi duabus est deis

lunoni & eius affectae primiperae

Lucinae, ob id quod ea parentela fatus

Quae sit notatissimaque famosissimaque

Ex heluonibus heluo haud spurius siem.

ACTVS PRIMVS XI

In hac prothesi non que argumentū narret *πρωταγωνιστης* aduenticia persona introducit (Cū prologus auditorē argumenti recitatione instruxerit) qd apud Terentiū frequētius cōperies, sed qui ludū aliqñ auspice Heluo, cui sermonē in comicis salibus mire delectantem ex habitu, ætate & officio poeta decētissime tribuit, lege personę nō minus arctē custodita, Verū meminisse oportet de noībus personarū in Noīa per comediiis ratione & etymologia nō carentibus. Absurdū est em̄ comi sonarū in cū poetā nomen personę incongruū indere, uel officii qd sita nomine comediiis diuersum. Et huic nostro nomen est Heluoni, q̄ uox edacem uoratore & manducōne significat, qua dictione uocat, q̄ non assulatim bona sua Heluo sed prodigaliter intēperanterq; in eduliis cibilibq; lautiis misere amolē atq; absorbet, ab heluando, qd uerbum roborat soni uegetioris spiritu Heluare Catul. in C. Cæsare an parū heluatus est, Exquilitas heluonū delicias, Varro in satyra *περὶ ἑδωμῶν* i. de ferulis & eduliis lepide sciteq; cōprehendit, Veteres leges in eos accipimus animaduertisse, qui in patrimoniiis amplis heluantes, familiam pecuniāq; suam prandiorū gurgitibus prolussent, auctore Atteio Capitone, Celebrat⁹ est Luciliū uer Lurcho ficulus, Viuice lurchones comedones uiuice uentres, ubi uentres (si Dones comenato fidem habemus) pro parasitis edacibus posuit, quorum deus uen dones Vēter est. Cum me & meos. Nimiū graphice nugatur hic parasiticus tres cuius sermo aiuitaq; nomen inditum penitus quadrat, Oratiūcula breui pponit, quorū meminisse uelit, Secum ipse, Solitudo est quæ ad se re- Solitudo dire facit hominem, a salibus tamen comicis non recedit, quibus mirifice spectatores oblectat, sibi congratulando, q̄ maiorum splendore vel studio nequaquam descuerit & degenerauerit, id ipsum paruis comprobata argumentis, ab attributo personę scilicet & generis, Nam similes parentibus plæruncq; filii creduntur, ait itaq; Cum me contem- Contēplor- plor. conspicor intueor inspicio, Verbum a templo tractum id est lo Templum co qui undiq; aspici uel ex quo omnis pars uideri potest, Festus. Natalibus, claritudine natalium a generis nobilitate, Natales numero multitudinis pro generis nobilitate accipimus, Apuleius, Erat in proxima ciuitate iuuenis natalibus prenobilis, Sunt tamen τῶν μέσων. Nam Natales laudamus natales ut honestos, infamamus ut sordidos, Plinius iunior in tercio epistolarum, Titulus est apud iuris consultos de natalibus restituendis, quo euidenter ostenditur eum qui natalibus restitutus sit, uti iure ingenuitatis, tanquam nomine natalium ingenuitas ipsa significetur, Natalia significare quod natalis uolunt grammatici, qui est dies natalis, & utrunq; conuersum in substantiuum ab adiectiuo Donatus re- clamar in Phormione, & ad Virgilianum illud, meus est natalis Iolla respondet, Virgiliū personę seruiuisse rustice, cui non addiderit dies Teren. Vberat puere natalis dies, Donato suffragat Plau. in captiuis, ingt em̄ quia mihi est natalis dies, Hūc ego poetā latine linguæ delicias

- Ratio** pluris fecerim quam omnes grammatarū finitiones rancidas & fetu-
Auctoritas tinas. Auctoritas em̄ summorū in eloquentia uirorum pro ratione ha-
Patrimus benda est & ad eam ueluti ad anchoram confugiendum. Patrem pa-
Proauū trimum. Is est patrimus qui cum ipse pater sit adhuc alium habet patrē
Tritauū in uita. Proauos. dicti sūt proauū quasi prope auos. Tritauos quasi
Stritauus tetrauos, quia quartus ab auo tritauus est, quem uetustiores stritauū di-
Atauū xere, forte ea cōsuetudine, qua sflatum pro lato, sfl locum pro loco & sfl
 tem pro lite. Atauos. dictus est atauus, quia ata id est pater est auū,
 uti pueri solent usurpare. Auorum nomen Festus tribus inquiri ori-
 ginibus. Aliorum est sententia auū ab æuo deriuari, q̄ patre sit antiq̄or
 Patrem uero a patefaciendo, q̄ semen suum patefaciat, uel a patrando.
 Nam patrare est operam liberis dare, sancte & honeste apud antiquos
 dictum uerbum auctore Quintiliano. Inde Salustii irrideri q̄ patrare
 bellum dixerit. Abauum. q̄ iam procul sit ab ipso auo. Germinis
 congerminationem. stirpis generisq̄ nostri seriem atq̄ propaginē. Ve-
 lut regia prognatus stirpe, omnē sanguinis sui lineā exactissime suppu-
 tat. Ex arborum surculis germen nascitur, unde germani q̄ ex eadem
 sint stirpe geniti. Festus, & cōgerminatio cognatio mutuaq̄ sanguinis
 connexio. Veteres soliti sunt dicere fratrem germanum, q̄ plus sit fra-
 ter germanus quā fratrem si quis solū dicat. Terentius, Si te in germani
 Germana fratris dilexi loco. Plautus in Captiuis, intus e cum fratrem germanum
 sororū tuum, & in Aulularia ut æquū est germanā sororē. Et hunc nostrē do-
 Iactantico lus splendore, hunc ait splendorem uelut iactantulus superbe satis,
 q̄ d. rarum in una familia tm̄ & tam celebre decus, cum in genere meo,
 tum præsertim in me splendidū, mihi itaq̄ in primis habenda est gratia
 diis immortalibus, q̄ a claritudine parentū non de generauerim. Do-
Domus mus. Familiae. Vir. Hic domus Æneæ cunctis dominabit̄ oris. Splendor
Abusq̄ ad amplitudinē pertinet honoris. Vocabulū in M. Cicerone uulgatiter
Adusq̄ ubiq̄ obuiū atq̄ tristissimū. Abusq̄. usq̄ ab aduerbiū de loco. Nam
 cum præpositio præpositioni nunq̄ cohæreat, abusq̄ & adusq̄ licenter
 sunt admissa, Apuleius. Adusq̄ consiniū ceruicis. Certum est tñ præpo-
Defursum sitiones aduerbis iungi per compositionē. Nam separatim nequeūt. Er-
 go defursum, defubito derepente exinde dehinc amane abhinc post-
Maximus hac antehac de improuiso, ubiq̄q̄ legimus sub uno accentu accipiam⁹,
Patruus defubito tñ apud Plautū in captiuis perperā legi uidetur. Maximis pa-
Maiores truis, non solum maioribus sed maximis, ut longissime repetat & per
 latera splendorem sanguinis protēdat. Patruū patris fratrem uocamus
 Maiorē patruum auū & auix̄ patruum dicimus, hic a maximis exorsa
Carnufex textit, iucunda facecia, maximis antique dixit, quam rem cognatio ex-
Pessumus cusat uocalium i & u Priscia. est auctor, unde carnufex, iubens & pessu-
 mus ueteres dixerunt, Quintilia. li. in situ. i. per C. Cæsarem artis gram-
 maticę doctissimū uin i quibusdā in dictionibus traductū fuisse memo-

rat. Et Plautus in Captiuis planissime pro planissime, & alibi Sartor fa
 torq; scelerum & messor maxime, Grates habendum, Mirum est
 histrionibus etiam gratitudinē inesse. Sed ad se rediit ut supra diximus
 sequestrata complicū sodalitate. Grates dicitur genere mullebrī tm̄ &
 pluratiue Diomede auctore, habere grates agere et referre, quid differāt
 plurifariam apud elegantiarū scriptores uidere licet, Sed habendū gra
 tes dixit, hanc rem defugere non oportet ne barbasculo cuidam grāma
 tistæ solocisimus uideret, Verbum hoc habendū non ad grates referē
 sicut temere & incuriose legentibus apparet, neq; pro participio positū
 sed indefinitum est, quod græci ἀπαρηγορητῶν appellant, nec numeris
 neq; generibus præseruiens, undiq; liberum & impromiscuū, Cicero in
 Verrem hanc sibi rem præsidio sperant futurum. Et in libro Valerii An
 ciatis, Aruspices dixerūt omnia ex sententiā processurū. Duabus deis
 Recte, nam diis per synæresim dixisset & uersus nō stetit, Luca. in. vi.
 Pharsallē. O utinā cœliq; deis, Priscia. li. vii. de casu dandi secundū ordi
 nis. Dicimus deis analogice sed discernendū sexus gratia contra rationē
 atq; analogiam deabus dicitur. Iunoni & eius asseclæ. Iunonis soci
 genę lucinam facit asseclam. Seruius eandem putat Iunonē ac lucinam
 Quod & Terentiū sensisse existimat in andria. M. Cicero a iuuando Iu
 nonis nomen trahit, Cui Varro consentit, Ceteri scriptores quasi Iano
 nem id est ianuam, q̄ quasi portas matrum natis pandat & nubentiū
 matris lucinam a Iuco Martis. Ouidi. di. q̄ am opinat. Macro. li. vii. plu
 ra, Iunoni lucinam apte coniunxit uelut asseclā, aut quia connubia præ
 cedunt, quibus præest Iuno pronuba & lucina sequitur id est partus per
 quem infans in lucem prodit, Vel q̄ parentibus qui opitulantur, præsto
 adesse oportet semper, unde assas nutrices & asseclas uocitas legim⁹,
 Inuocantur autē geminē in partu, poscitur em̄ & nascentis & parturiētis
 salus. Primiperæ. compositū sicut puerpera, Plini. li. viii. Primiperæ
 primariæ principisq; parientiū, Festus præesse parientibus uenerē dicit
 Ob id, causam edisseraturus q̄obrem tantopere gratificet principi
 bus deabus. Q̄ ea parentela, a parentibus quos utriusq; sexus acci
 pere debemus Vlpiano teste parentela fit usurpatione. Iulius Capitoli
 nus. Causa inquit eloquentię dignū parentela sua putauit, Notatiss. fa
 mosissim⁹. utriq; uocabulū utroq; uersū capi potest in bonā & in malā
 partem. Apuleius uolumine xi. metamor. Famosum cū laude & in bo
 nam partem usurpat, & Cicero in oratione aduersus Valeriū, Firmicus
 quoc; maternus in ii. matheleos, & Plinius in episto. In malā partē. Cice
 ro li. ii. de oratore. Nam me ad famosas uenit mater accedere, Famige
 rabilis pro claro & indyto, Apuleio auctore lib. ii. Famigeratores uero
 in malā partē dicit. Plaut⁹ in trinūmo. Ex heluonibus heluo, optime
 Nam ut Columella scribit, nihil dubium est quin ipsa natura sobolem
 matri similem esse uoluerit, & parentum notæ plærunq; natis inhaerent.

B iii

Planissim⁹
Grates

Indefinitū

Diis

Deis

Socigena.

Iuno

Lucina.

Assē

Assēcla

Primiperæ

Puerpera

Parentela

Notati

Famosi

Famigera

tores

Cui sententiæ Satyricus alludit. Quæquidem & similè tibi se nō corpore
 tm, Nec uultu dederat morum q; filius. Hora. Fortes creatur fortibus
 Spurius. græce nothus. Sed differre inter spurium uolunt & nothum, ita
 ut spurius de patre ignobili gignat. Nothus uero materno ex gne igno-
 bilis. Spurius sacrae literæ mamzerè uocant dictione hebræa. Deutero-
 nomii capite xxiii. a zar qd alienum significat. Spurius ἀπὸ τοῦ ὠργῶν
 hoc est semine uel a muliebri natura, aut potius a latina dictione spurco
 & immūdo, qui & fauonii, q; incerto sint patre. Siem. pro sim comicū
 Equidem patritos imitor mores, bibo
 Rebibo, uoro, deuoro, quod omnes assolent
 Cognomines nati meis maioribus.
 Plus tamen ego ipse cæteris ingurgito
 Et heluor, quare heluo est nomen mihi.
 Equidem, Morum studiūq; factis usu atq; imitatione similitudine
 probat se a parentū semine nequaquā degenerauisse, & a personæ atribu-
 to, studio scilicet. Equidem, ego quidem. Patritos, patrios, Cice. in tul.
 quæsti. Patriā illam & auitā (ut ait Theophrastus) philosophiā. Bibo
 rebibo. Re particula est iteratiua. Hora. large repotes atq; benignus,
 nonnunq; abundasat, ut renuncio pro nuncio, Vir. Restitit Eneas, Cice-
 ro, renunciat mihi. Est & ubi re in cōpositione cōtrariū significat. Hora.
 Dum mihifitas recantatis amica. i. in contrariū cantatis, Bibacem & bi-
 bosum se ostendit ex bibesia, qua dictione ueteres cupiditatē bibendi si-
 gnificari uoluerunt, que madmodū peredia edendi. Bibo rebibo. re-
 cte iterat, nam dulce est bibere, sed turpissimū fieri ebrīū. Plautus de ui-
 no, pedes capiat primo luctator dolosus. Teren. Vicit me uinum. Exul
 tanti cuidam q; multum bibens non inebriaretur. Isocrates respondit,
 hoc etiam mulus facit. Voro deuoro. de auget ut dehiscere, despres-
 tus id est ualde spretus. Seruius particulā de, alias minuere, alias augere
 docet. Assolēt, insuescūt multū solēt & sæpe. Cognomines. eius-
 dem studii & officii homines meiq; similimi combibones & manduco-
 nes. Plus tamen. Exors a spuriorum genere, quod sui comparatione
 sordidum existimauit. Nūc se præstare docet ex eadē prosapia progna-
 tis, ex officii opera longe cæteris uoratoribus uehementiore. Ingurgito
 auidius haurio et quasi in gurgitē atq; uoraginem immitto. Apule. Nil
 quicq; rei quā merū se uenti ventri tuo soles auiditer ingurgitare. He-
 luor. Voro absumo, immoderate desorbeo, heluationē græci ἀσώτως
 uocant, uerbi illius M. Cicero in Pisonem meminit. Nomen est mihi
 heluo, id est popinoni tabernario & ganeoni, dixit heluo in casu re-
 cto. Mercurius Plautinus sibi esse ait nomen Mercurii in casu patrio, Pri-
 scianus de constructione hanc clausulā nomen est mihi, cū omī fere casu
 stare posse plane edocet. Plau. in asina. huic nomē græce onagost fabulę.

Spurius
 Nothus
 Mamzer

Fauonii

Patritus
 Auitus
 Re
 Bibax
 Bibosus
 Bibesia
 Peredia

Vinum

De

Assolēt
 Cognomi-
 nes

Ingurgito
 Heluor

Est mihi no-
 men heluo

Præ rat filia, Nam præ etiã significat ante. Trans gulam. idest fistulã cibã
 lem, quæ a Cornelio cello medicorũ latinissimo stomachus uocatur
 Nam stomacho connectitur, Gulæ meminit Vlpianus Iuris d. ff. ad l.
Stomachus Aquiliam, Sin paucitas. de ratione officii sui diuissim differit ut exa
 mussim & exactius instruat. Lambo uel lingo auide cõsumo alligu
Lingo rio, Mar. Varro a græco esse lingere putat, eo q̃ illi λῆγπα δαῖ dicunt
 Lambere & lingere tunc dicuntur cum aliquid lingua suauiter tangi
Lambo mus, Hora. quæ loca fabulo us lambit Idaspes, Vir. sydera lambit, Dũ
 donec quamdiu. Sagax odor. pellicies indagabilis pro libidine mea.
 At non (ut est plæriscq; mos) in abditis
 Et solitariis locis aut specubus
 Aut clam uiris penitissimo in quodam penu
 Hoc indecorum hominicz detestabile est.
 Sed cum bonis natabus ac sodalibus
 Consimilibus mei, atq; idem gnatonibus
 Vt ego sum, eo hic quæro meos contribules
 Paratiticos, prædonicam artem qui colunt
 Offarum & amphorarum, ubi est merax merum
 Qui aliquando delinitoribus iocis |
 Mentis furantur atq; sensus hominum.
 At non ut est plæriscq;. Accusat alios quare sibi ad gloriã suã laudis
 accedere putat amplius. At nõ. s. heluor ego, Sane at copulatiua par
 ticola ad ornatum solum aliquando pertinet, Prisci. pro saltẽ uel auro po
 fuisse latinos auctor est, Aduersatiuz potestatis cõiunctionem esse con
Plæri stat, quã græci ἐπαρρησιαστικὸς dicunt, Vir. A regina graui, Prisci. in
 examine. Vt mos est plæriscq;. parêthesis. i. interpositio, Plæriscq;
 hoc nomen antiqui sine cõiunctione nõnunquam protulerunt, Cato in
 i. originũ, agrum quẽ Volsci habuerũt campestris plerus aboriginũ
 fuit. In abditis & solitariis locis. idest angulatim quod auidissimorũ
 est lurchonũ. Aut specubus, hæc diãtio generis est incerti, Donatus
 est auctor, & Prisci. alludit li. vi. ubi multis auctoritatibus genus tena
Clam ri nititur. Clam uiris .i. occultis locis segregatis semotiscq; hominibus
 & Clam uiros dicere cum casu accusandi congruũ est, Terẽ. nec clam
 te est, Plautus in captiuis, clam suũ patrem, Ab eo clanculũ & clamde
Clanculũ stinus deriuat grammatici syllaba penacuta, Lucre. Et clãdestini; uo
Clãdesti litantia sepe figuris, ite uolumine primo, Naturam clãdestinã m cẽ
nus camq; adhibere, & alibi, Significant clãdestinos cæcosq; subesse, Triã

inquit Donatus sunt quibus res non rite agitur, vi, clam, & precario, & his tribus mala fide secundū ius possideēt. Penitissimo. incimo remotissimo secretissimoq; dicitio ab adverbio penitē inclinata, Apuleius, plane meminēris & penita mente conditū semp tenebis, Plautus, age quęso hercle usq; ex penitis faucibus. Cōparatiuo & superlatiū utunt latini ce politī scriptores, A. Gellius, lōgeq; ab orbe nostro in penitoribus pēib; sequestratos, Itidē Sidonius in carmine phalecio. Francorū penitissimas paludes, Penu. Penario armarioq; in q; penus reponit, hic penus, hęc penus in quarto ordine, & hoc penus, oris in tertio ueteres dixerūt, quā dictione significant quę sunt esui apta auctore A. Gellio, esculenta et potulenta oīa in usum totius anni q̄ nos proculcato tritoq; uocabulo cibaria nuncupamus. Horatius, porret frumenta penusq;. Sed pro cella conditoria hic posuit, Seruius multa li. ænei. i. Veteres promū & condū dixere qd nos cellarium uocitam⁹, uti luculēter suauissimus pceptor me⁹ Io. Reuchlin in rudimētis hebraicis scriptū religit, qd opus mea sentētia literario senatu esse censeo dignissimum, q; ego antiquius duxi nihil. Hoc indecorum. turpe inhonestū indecens. Græci τὸ ἀπέπαιον uocāt qd sit id qd decor; nominamus M. Cicero de officiis uolumine. i. de temperatiā sermonē facturū abūde recitat. Homini histrioni & heluoni, q frontē omni uerecūdia deuestitam omniq; turpiudine solutā euirauit pertinacissime, Detestabile. abominabile & dignū qd nostro testimonio abominemur, Hora. Bellaq; detestata matribus. Natabus. honeste dictū, sed quā consimilibus mei subiūxit, manifestaria est intellectio Nata facit natab⁹ & natis, Plau. in sticho. Qui talis est de natis suis. Sodalibus. cōtubernalibus conuiuis, cōplicitibus, q; una sedeant ac edant, Vel q; ex suo datis uescant, uel q; inuicem inter se suadent quid sit utile Cicero de oratore li. ii. Quod tū eum defenderē qui mihi sodalis esset. Apuleius uolumine x. A sinū suum uocat sodalē, q; simul esitet, græce συνίτιος & συνίτιος sodalitas, & συνίτιος conuiuii locus cōtuberniū Sodalicū crimē in lege ambitus fuisse plectibile scribit M. Cicero in oratione pro Plancio. Meiq; consimilibus. .i. meis moribus nō disparib; iustissime dictum, Nam similitudo morū ad amicitia sociandā tenacissimum est glutinū, & sicut boni mores probos, ita mali conciliant improbos. Vnde uerissime M. Tulli⁹ in Lelio, neq; boni improbis neq; improbi bonis amici esse possunt, cū inter eos maxima sit morum studiorūq; distantia, recte itaq; Liuius malū ait malo aptissimū, Animalibus oibus Plato similitudinis esse indicā scribit intelligētia, q; circa & q; sunt eiusdē gnis sentiunt. Sed q; χεῖ κεραμεύς κεραμεὶ κοτῆς & τέκτωνι τέκτων, χεῖ τέκτωνος τέκτωνος φρονέει & αἰδῶς αἰδῶς .i. Et figulus figulo succenlet & fabro faber, Et mēdic⁹ mēdico inuidet & cātor cātori, ut Hesiodus inq; hoc fit tertii cuiusdā. i. lucri quæstusq; gratia. Hic sunt qui grāmaticorū meminisse dicunt hesiodū atq; ita se non esse grāmaticos plane cōstitēt,

Vi
Clam
Precario
Penitus
Penus
Cellarium
Decorum
Nata
Sodales
Sodalitas
Similitudo
morum
Figulus
odit figulū

C

- Gnatones** Gnatonibus. Exponit ipse significans quid per consimiles sui uelit accipi, Gnatonibus parasitis qualis est apud Teren. Gnato. Eo ideo. qm̄ consimilibus mei me soleo oblectare, quæro itaq; q̄s complices adhibeã. Coniunctio causalis hoc loco, Prisci. de coniunctione li. xv. Inueniuntur tñ nomina uel pronomia uel p̄positiões uel etiam aduerbia quæ loco cau salium accipiunt coniunctionum. Contribules. scurras complices ali osq; parasitos ex eadē tribu, sed penacuta profert syllaba. Horati. & cū palleolo soleas coniuua tribulis, Cicero in epi. ad C. Ticiū L. Custodius est tribulis municeps & familiaris meus. Parasiticus. comedones edo nesq; uox est græca παράσιτος ἀπὸ τοῦ εἶναι. i. cibo dicta. Nam pa rasitus penacuta uoce latine proprie is dicitur qui cibi causa ridicula et dicit & facit uiuicq; ad alienū nutum, quasi mus alienū cibū semp edēs ut ait Plau. in capti. a quo parasiticus parasitatio & supparasitari Plauti num uerbū qd̄ subseruire & subassentari significat, quale est officiū pa rasitorū, qui cænis inuocati ad sunt, unde scorto sibi nomen indidisse iu uentutē Plautinus conqueritur parasitus, q̄ esuriens uelut scortum & pellicula ab oibus subigatur. In comœdiis edaces nō inepto uocant ad iectiuo, q̄rū uoratrīnā cum Terentius tū Plau. explicat scitissime, Lucia nus libellum reliquit de parasito, ubi docet artem esse parasiticā. Poeta noster prædonicā appellat nō immerito. Nam quicquid eius artis questu corradit, prædę similitū est. Iura canonica uerant illis dare, de simonia c. Etsi. in glo. vii. Prisci tñ parasitos λαίτημόνοισ, quasi cōuiuas dixerūt. Lucianus refert Parroclū fuisse Achillis parasitū & Merionē Idomenē q̄s Homerus uocat τράπορας quasi cultores & ministros parasitos ut docet Suidas, uocat δὲ κόλαξ græce & τραπέζολοιχος & κροσοτράπε ζος & βελυρόπωλιος. Ex quibus illud est scitissimū τραπεζολοιχος quasi mensarū liguritor. Sunt em̄ parasiti asselæ mensarū lauiorū cænipetę prandipetę flagricibæ. Prædonicā artem. popularicē atq; alterius cibi inuasoriã, Predones sunt qui populandā alienā inuadunt prouinciã Vir. Perfidus alta petens abducta uirgine predo. Ars ista predonica le gicime dicit̄, urpote defamatissimi lucri. Quod iura putant ciuilia. ff. de his qui notant infamia. Colunt. id est exercent. Offarū esculenta, cibo rum lau tiora quæ nostra non segniter ambit impudentia, offa offula et in tertio gradu offella, qd̄ apud Iuuenalē alterū f abicit. Saty. xi. frustis imbutus ofellæ, si uista significat esculenta in quę caro concidit̄, auctore Columella, apud Suetoniū in Claudio pro esca scitissimi saporis accipi tur & fortis imperfectus a poeta saryrico uocatur offa. Amphorarū, uasorū capacū quod Horati. designat. Amphora cœpit insitiui curren te roia, cur urceus exit, Remus fauinus amphorā suo metis spacio. Vbi est merax merum syncerū, sapidius, sagacius, minus dilutum, Auienus apud Macrobiū uolumine satur. vii. proplema discutit, cur uini portio mēraçior uidetur ieiuno q̄ ei qui cibū lumpsit. Vnde meracū ualidū &

potens merum. Hora. Expulit elleboro morbū bilemque meraco, a mero
 id est uino Mero. onis. dicitur *περι προσωμασις*, i. per annominatiōe
 de qua Fabius li. ix. quemadmodū pro pisonib⁹ pistores pro oratorib⁹
 aratores dicimus, & pro Tiberio biberius, pro Claudio caldus Pro Ne
 rone meronē. Qui aliqū. nōnunq̄ aliq̄ tpe Prisci. infinitā esse particu
 lam dicit, & absolute proferrī, p̄ter significatiōe p̄teriti & futuri, Agre
 cius & p̄sens significare docet, de duobus affatim reperiri ex ēpla existi
 mat, de p̄nti ipse adiecit. Expergiscimini aliqū & capescite tempu, acuit
 & antepenultimā, ne duæ partes & diuise uideant esse, & differētiæ cau
 sa ad aliquanto. Delinitoribus locis. suauibus dulcibus oblectantib⁹
 M. Tulli. delinitus illecebris uolupratis. Mentis furant, occupant, reten
 tant. Atq; sensus. Sensus discriminat a mente quæ a *μηνος* id est a lu
 næ uocabulo nomen traxit, q̄ obruta uariis affectiōibus uelut luna so
 let iterū reparari, ut scribit Cassiodorus de anima. Sēsa dicimus in neu
 tro genere quæ sentimus. M. Cicero de oratore li. i. & exprimere dicēdo
 senſa possumus, quod & Macrobius significat li. i. sator. vii.

Aliquādo

Mens

Sensus

Senſa

Vt reliquias unctæ patellæ & canthari

Vuida lacunaria superstitis meri

Quadræque menſarum & pia stipendia

Nostris inanibus gulis & uentribus

Repenſitent, non quasi mendicabulum.

Vt reliquias unctæ. reliquie ministrantibus diuidi solēt & parasitis Reliquiæ
 Sueti. auctor est de potu & luxuria Sergii Galbæ. Seneca q̄q; li. xi. epi. al Patellæ
 ludit, Ad parasiti & o ingluuie referrī debet, q̄d de patellis unctis memo Vnctæ
 rat. Vnctis. i. lautiōribus, nitidioribus, quas lambit ambitq; parasitica fa Patina
 mes inhiāter, Patella p̄ diminutiōe descēdit a patina aptū sacrificiis Cantharus
 faciendis uasculū. Canthari. baccho tribuit cantharus, quēadmodū Scyphus
 Herculi scyph⁹. Maro eglo. vi. Vtrūq; uas anſatū fuit, Bacch⁹ cāthari
 gerit dextra, idoneū potatoris insigne. Sili. li. vii. punicorū. Vuida lacu Vuidum
 naria. suauitudine uini madida pocolorū labra. Vuidū succo ex ad Succum
 uersū dicit. Cōfundūt a poetis uuidū & humidū. Vuidus intrinsecus hu Vua
 morē habet, vñ uua, humidū q̄d extrinsec⁹, auctor Serui⁹. Vuida lacu
 naria. .i. cameras pocolorū, & lacus & laquearia supiora dicimus loca Laquearia
 in edificis, Vñ lacunar & laquear. Vir. Pendēt lychni laq̄aribus aureis
 Supstitis. extantis supantis, residui, Meri. uini subſtatiue. Satyrī.
 poeta adie t̄iue protulit, Dū perfusa mero spumāt unguēta falerno. Ge Merum
 nerotius uinū maiores dixerūt merū, Hora. Cētaurea mouet cum lapy
 this rixa sup mero, & merū bimū & quadrimū legimus. i. duoz; et quat Bimum
 tuor annorū. Quadræ. fragmēta & mēsarū reliquias frustillatim col Quadra
 lectas. Quadræ luue. meminit in saty. S̄te propositū. Vir. lib. vii. Martia.

C ii

Menſe die Menſarū nūmerus apud ueteres binarius fuit, dabatur em̄ altera carnū
apud uete- altera pomorū, Vir. li. ii. geor. Macro. ſatur. li. ii. Pia ſtipendia. Pia in-
res quit non martia & ſanguinolenta, ſed pia. Non mendicabula, quia ſtipē-
 dia quaſi quæ debeantur menſariis militibus & prandiperā militiā exer-

Stipendiū centibus. Stipendiū a ſtipe. i. modico aere q̄ colligitur nomē habet Iuris
Stipēdiarii conſultus docet. ff. de ver. ſig. Stipendiarii inde dicuntur alio noīe uectiga-
 les qui tributū pendūt, & ſtipēdiariæ ciuitates, Alucinator barbaſculus

Mercenarii quos mercenarios uocare deberet ſtipēdiarios hodie nūcupat. Noſtris
Eſuriales inanibus. uacuis, ieiuniolis & fauce eſtractis, Eſuriales ſerias dicimus,
ſerix quotiens paraſitici uentres inedia marcēt, qua re iucūdius uifu eſt nihil
Mendica- Iuue. Nam q̄ comēdia mimus Qui melior plorante gula. Repenſitē
bulum .i. pſoluant uelut debitā mercedulā. Nor quaſi mendicabulū. Erube-
 ſcit medicare paraſitū, renuitq; medicabuli nomē, qd ſtipēdio mutauit
 Sed uerius poeta Hora, qui mendici uocabulo paraſitos claudi uoluit,
 quibus honeſtius eſſet medicare, q̄ rē Iuue. etiā probat in ſaty. Si te pro-
 poſiti. Medicabula Plau. dixit, & Laberius medicitatē et medicimonū

Hoc enim eſſet infamia meis maioribus

Sed ludicræ artis premium & mercedulam

Iam nunc quidem hora ipſa & ſtata & certa imminet

Qua flagriones hi, infimatis ille grex

In aliquod uſq; contubernium ruant

Aut ad forum populo ſtrepant prouerbia

Corripiendum illuc mihi eſt maturtime.

Hoc em̄ eſſet, cur reſuſcit mendicabulum, infamiam formidās deſa-
Premium matiffimus. Ludicræ artis. paraſiticæ ſcurrilitatis. Premium & mer-
Merces cedulam. Premium generaliter pro bono aut malefacto redditur Do-
Mercedo- natus eſt auctor in Eunucho. Mercedem a merēdo dicimus, ſicut premi-
nes um a preda. Inde mercedones a merce ſoluenda, et mercenarium merce-
 dituum ueteres dixiſſe, q̄ mercede ſe tueatur, ſcriptores teſtantur.

Iam nunc quidem hora ipſa. Eſuriales ſerix paraſiticis uentribus in-
Stata feſta cumbentes tempus & horam denunciant quærendi compliciti. Sic Plau-
 tus. Item alii paraſiti fruſtra obambulāt in foro. Stata & certa. Et par-
 ticula expoſitiue intelligatur, ſignificat autem ordinatā & fixam quam
 differri non contingit neq; mutari, unde ſtata feſta dicimus, quæ dies ſi-
 xos habent. Apud Valerium Maximum in libro memorabiliū primo

Flagriones Maiores ſtatas ſolēneſq; cerimonias &c. Statius in carmine achilleidos
Bucedę Plenis donec ſtata tpa metis. Attulit. Luca. lib. x. quorū ſtata tpa ſtatus
 Imminet. Inſtat, prope eſt. Flagriones. id eſt qui ſlagris cedant di-
 gniffimi, dicuntur etiam bucedę q̄ loris bubulis eorum terga inſcribūt.

Plautino uocabulo & plagipatidæ & uerberones græce mastigiæ Edires
 uerso tintinaculos oppido & quã elegãter uocitari audimus Virgato Mastigiæ
 res seu tortores qui flagris fontes ob noxam cedũt, Vocabulo ficticio
 a sonitu quem uerbera efficiunt, unde per onomatopœiam alibi hunc Summates
 sonitum tax tax uocat, cum cedũtur flagratores. Infirmatis ille grex, Infirmare

Vilissimorum contubernium infra omnes homines infimo loco
 natorum, Sicut summates dicimus summę cõditionis & potentię Plau-
 tus in Stich. summates uiri sũmum accumbent ego infimatis infimus
 Apuleius uolumine Metamor. xi. Præceptis summatis deæ recreatus,
 Et uerbum infirmare usurpatur ab auctoribus, quod significat infimos
 facere, Apuleius in Dæmonio Isocratis, hæc ad miserias infirmata, &
 paulo inferius, quia nam sublimat & infimat Grex. Vocabulum est Grex
 ignobilis multitudinis, M. Cicero gregis armentorum imbecilliũ, In L.
 uero Pisonem significantius, ubi inquit, Quid cũ tuis sordidissimis gre-
 gibus, Et in oratione eadem, Nemo queritur syrum nescio quẽ de gre-
 ge nouiciorum factũ esse consulem, Exprobrãter & illud Satyrici poe-
 tæ accipimus, Cum grege chaldæo. Vsq. ab eo loco, ad uerbum de
 loco, Terẽ, ex æthiopia est usq; hæc, alias diu aut multum significat In
 aliquod contubernium. conuictũ, sodalitatẽ, conuiuium, ubi conui-
 ctiores & conuiuatores cõgregantur, uerbũ castrense ut supra de histri
 onum exercitu. Est autẽ contubernium manipulus militũ decem sub
 uno papillone de gentiũ, cui Decanus præerat, qui caput cõuberniũ fuit Ruo
 Inde contubernalitas elegãter apud Cyprianũ pro sodalitate, Ruant, Forum
 sine more conflant, Histriõibus familiare uel potius scurris suatim
 sine more colligi & congregari, Ad forũ. Vbi uideas quos ad gdes
 comiteris una simul esitaturus, tempus & locũ negotio adiicit. Forum
 a ferendo generale nomen, ex adiuncto discretionẽ accipiens, Vnde fo-
 rum dicimus aleatoriũ, boarium, olitorium, romanũ, cæsareum, forũ
 augusti, Piscarium forum, Transitoriũ, Cupedinis, cœnipetæ parafiti
 foro uti sciunt, ut in prouerbio est, Corripiendũ illuc mihi. eundem
 per me Terẽ, in Ecyra, Et corripio illuc me inde id est ingressus sum ita
 inquit Dona. Maturrime. citius, festinanter, quã celerime, Fieri au-
 tem mature id dicitur, cui & industrię celeritas, & diligentię adhibetur Maturus
 tarditas. Quam rem Augustus duobus græcis uerbis elegãtissime ex-
 pressit. Namq; dicere in sermonib; & scribere in epistolis solitũ esse aiũt
 σπευδὲ βραδέως, quod significat festina tarde id est matura.

Nam illis uoluptas maxima est, præsentia

Frui mea in ludis iocis & risibus.

Scio q̃ actutum misellioribus

Sunt inedia miselliores & fame.

Fruor

Nam illis, adiicit causam. Voluptas, ingens illecebra. Frui, oblectare se. Sed frui proprie licet uesci significet, a frumine summa parte gula, tamen etiã de rebus his dicitur, quæ nec cibo nec poculo sunt. Terẽ

Rifus

Nec fas est me ulla uoluptate hic frui. In ludis iocis & risibus. de ludo & ioco paulo superius. De risu obiter pauca hic adiciemus. Aiunt phisici risus esse sedem splenẽ, quemadmodũ irẽ sel & libidinis iecur. Est & splen peculiare cursus impedimentũ, q̄ exempto per uulnus uitã esse animalibus posse Plinius scriptũ reliquit, cũ q̄ risum q̄q; adimi homini. Precepit Seneca uti risus noster sine cachinno sit. Vñ ab Apuleio festiuiter cachinnabilis est dictus risus solutior & reprehensibilis. Risus censorii Macrobius meminit li. ii. fatur, qui grauitatẽ quẽ admodũ solutus contempitum præ se fert, & maiestã decet risus modestior, Virgilio auctore.

Pythagoras

Crassus

Pythagorã legimus risu faceciis & iocis abstinuisse. Et Crassum illius auum qui a parthis est interceptus risisse nunq̄, ob id a gelastũ cognominatũ, sicuti nec fesse multos, quos græci apathos uocãt, in affectibus humanis insolentiores γελᾶω uerbũ græcũ rideo significat Democriti cognomen tũ fuit γελᾶστων q̄ risu perpetuo agitare pulmonẽ solebat, teste Suida. Risisse eodẽ die q̄ genitus esset unũ accipimus Zoroastrẽ repertorem magicarũ artũ. Gelotophylida in bactris herba nascit & circa

Zoroastres

Boristhenem, si bibitur cũ myrrha & uino uarias obuersare species facit, ridendiq; sinem nescire. In furoris morbo risum esse letale indicium Plinius est auctor. Paræmiacos dicit de eo qui rareret ridet ut gratis sacrũ faciat, Laertius. Scio q̄ actutũ. Scio inquit iam in foro ex meis

Actutum

contribulibus torqueri fame quosdã miseris miseriores. Actutũ, con festim, illico, sine dilatione, aduerbiũ t̄pis. Plau. in amph. nisi actutũ hinc abis, hanc dictionem heroicũ carmen non dedignã. Virg. tum cætera reddet. Actutum pius Æneas. Sta. li. i. theba. Actutum regia cernit, Vestibula. Miselliores. secũdi ordinis noia sua faciũt diminutua in ellus ut miser misellus, misera misella. Inedia. cibi penuria & esuritione.

Nomina

in ellus

Fames

Et fame. quẽ male suada a Virgilio, ab Ægesippo uehemens carnifex appellatur. Plinius, letalem inedia nõ existimat ante lucem septimã, durasse tũ quosdam ultra undecimã. Inter genera mortis miserimũ est fame perire, Sillium poetã punicatorũ scriptorem hoc modo peritisse cõperimus, Notissima est fames Casilini qd Annibal obsedit, & samaric. Albertus magnus quẽ Aristotelis simiã qdã (si ad laudẽ uiri pertinet) cognominauit mira de fame literis mandauit in historia de animalibus.

Quærunt ubi commodius sit faucibus

Vbi estur & bibitur. Sed eccos commodum

Eccos prope in medio fori, congeminant

Coitur, accurritur, habent quid ludicrum

Quin ego citatiore gressu propero
Et curro nunc etiam probe ut uideam quoq̃.

Quærent ubi commodius. utilius aptius. Sic faucibus. quæ mar-
cescunt parasitis diutina fame, fiuntq; araneantes esuritione, Plautinus
Parasitus ad esuritionē parasiticā significantissime exprimendā sic inq̃ *Estur*
Perii, prospicio parū os amarū habeo, dentes plenos, lippunt fauces *me*,
Vbi estur, exprimit ubi cōmodius esse faucibus possit, ibi scilicet
ubi estur, ubi edūt & potant hoies. Impersonale uerbū ab edendo Dio
mede docēte, a q̃ uerbū etiā comedo fingit, qd̃ comesū & comestū facit
Didi, no Valgioq; auctoribus. Sed eccos. Parafceue, i. p̃paratio alteri
us est scēnæ, pronunciandū diciticos & cū gestu læticiæ, q̃ ea res quā in
in animo prius habuit iam appareat. Teren. in phor. Eccum Dromonē *Cōmodū*
cum Syro una adsunt tibi. Commodum, iam iam, id t̃pis, eo momento
ad uerbium classicis scriptoribus tritissimum, sed paucis bene cognitum
atq; intellectu. Plau. in Cassina. Ad te hercle ibā commodū. Donatus in
Phormione. Prope, pene, ad uerbialis particula, apud Plautum & M. *Prope*
Ciceronem usurpatissima. Congeminant. quid congeminant? coit̃,
accurritur. Coire præter uulgatā sig̃ificationē & pangere & cōsentire
significat. Teren. in Eunu. Coimus in Pyræo. Habent quid ludicrum. *Coire*
qua re colludant. Citatiore. uelociore, celeriore, Probe ut uideā q̃q̃
Insuper non solum accurrat atq; ad sim, sed ut uideam quoq̃:

SALAX HELVO BUTTVBATTA
ARISTOPHORVS LIXA

SAL. Heus tu tribune noster aduola. HEL. o salax

Rerum quid est? ut tu tumultuanter hic.

SAL. Nescio quid istinc Buttubatta fert boni

Curritur ad hunc ceu si exiisset Indiam

Ferēs auem phœnicē BVT. adeste ehodum ehodum.

Heus tu. Spectator mira faceciarū locūditate cōciliatus, lepidissimis
salibus heluonis quibus graphice nugatus oēs fecit auritos. In hac itaq;
scēna dramatis initiū fit, quæ tota est actiua, magisq; in gestu q̃ orōne
cōstituta, Vnde pronūciatione uelut anima & spiritu decētissime iuuat
& eo res deuenit uticaluaria retegat. Cōgregātibus igit̃ ludionibus in-
teruenit Buttubatta, q̃ ludū auspiciat. Heus tu tribune, Heus nōnunq̃ Heus
habet nōis significatiōē ad intētiōē cōsiderationēq; reuocādi. Te
ren. Heus proxim⁹ sū egomet mihi, ceterū uox est de lōginq; reuocātis.
Tu tribune. tu cū p̃cussione audiēdū est, q̃a significāter dicit̃. Noster.
i. ludionibus tribunus es, Alibi in perfa Plautinus seruus se uapulare
tribunum esse dicit. Tu tribune,

Tribuni

Magna vis inquit Donatus & significatio pronominibus inest. Virgi. Cantando, tu, illum, Tribunos Pomponius scribit plebeios fuisse magistratus. Inde dictos, quod populus romanus in tres partes diuisus ex singulis singulos creabat, Vel quia tribuum suffragio constituiebantur. Aduola: non adi. Nam res est noua, mercibus arabum comparanda, qua exultat Buttubatta. Simul attentos spectatores reddit histrio. O Salax. afficitur gaudio praesentia Salacis Heluo. Exclamat igitur, Sic Terentius. O Crespho, o Syre, Ceterum interiectione illa utimur ubi ex intervallo nos uidemus, Salacis nomen a libidine trahitur. Hora. caudam falacem membrum uocat obscenum, Et Virgi. uel Ouidi. in Priapeo carmine Priapum falacem deum nominauit, a saliendo. i. coeundo quod a pecoribus sumitur. Quid rerum, quae res aguntur, a re est recula per diminutionem

Salax

Ut tu tumultuante hic. Verbum reticet, oppletus gaudio. Currit, ab omnibus fieri significat de quo memorat, Nam cum arduum quiddam atque ab omnibus fieri ostendimus, impersonali uerbo utimur. Teren. in igne posita est, stetur. Ceu particula similitudinis, Prisci. l. xv. Quid boni. boni cuiusdam meminit, uidentem uidentem faciens. Exisset India, Mater gemmarum India, ab Indo flumine cognominatur, miraculis eam terram scaterere dicit Plini. l. vii. Mira de Indis recitat Herodotus in Thalia. Theopompus, Hellenicus, Ctesias & Megasthenes auctores sunt, qui res indicas scripserunt, sed ab hoc posteriore Strabo multa desumpsit.

India

Phoenice

Auem phoenicem, attentissime phoenicem inquit, qua merce nulla est rarior, haec uel Herodotus nunc nisi in pictura uidisse scribit in Euterpe Aegyptiis sacram esse ad quos perraro proficiscitur. Haec avis si picturae non dissidet, habitu & magnitudine imitat aquilam. De phoenice interrogatus diligentissime prodidit Manilius senator ille nobilis doctrinis doctore nullo, Metamorphosin phoenicis uolumine xv. Ouidi. exegit. Volunt grammatici Persium poetam translationem fecisse a phoenice ubi inquit, quando haec rara avis, Ambrosius qui ab Origene quae dicta fuerunt graece in librum suum latine compositum transtulit compilauitque hexameron. In eo opere uolumine sexto ait, Doceat nos haec avis uel exemplo sui resurrectionem credere, quae & sine exemplo & sine rationis praecipione ipsa sibi insignia resurrectionis instaurat. Adeste ehodum. Ex ultatem accipimus plausibiliter Buttubattam ludiones inuitare antelogo admodum rhetoricorico, uti ad se pellectos festiuiter ludat. Ehodum nomen eminat ex affectu. Iterationem M. Cice. l. iiii. ad affectum pertinere docet.

Ehodum

Ehodum, πῆρε λαοῦ sicut adestum productio dictionis Terentio familiaris figura, ut in Andria, ehodum ad me, ubi dum particula abundans, & in Phormione integram adiecit dictionem per pareleon, quando dixit, fiet sedulo. Ibi Donatus sedulo docet esse pareleon. Non fuisse cerat fiet Adeste principes furum, histriorum, item Et ludionum & lusionum & uerberonum.

Adeste mercurialiter non plumbei
 Sed plumei, pedibus uolucris, scio
 Mirum in modum admirabilem ac uobis quidem
 Ignobilem rem insinuo, ibi hic intra meum
 Sinum, ARIS, Paras anteloquium & rhetoricum
 Et admodum forense Buttubatta, nam hac
 Concinnitate orationis nemo homo
 Ne Gorgias neq; Zeno nec Protagoras
 Te uincet æque arbitrator, at exhibe, quid est?

Adeste. Præsentes sitis, accurrite, Adeste etiam auxilium ferre signi **Adsum**
 ficat. Vnde aduocati & patroni ceteriq; amici adesse dicunt. Principes
 furum. famosos quoslibet aduocat. Princeps dicitio utroq; uersum &
 ipsa dicitur. Furum. Varro de ratione uocabulorum nominis illius æty
 mon expressit, qd. Aulus Gellius. uolumine primo recitat. Ceterum scri
 bit Aristoteli iurifcon. apud ueteres ægyptios turra omnia fuisse licita & im
 punita. Apud lacedæmonios quoq; ius atq; usum furandi fuisse non igno
 biles auctores scriptum reliquere. Quod furandi solertia atq; assuetudo acue
 ret obfirmaretq; animos adolescentium ad insidiarum astus & ad uigilan
 di tolerantiam, & obrepenti celeritate. Histriorum. de quibus supe
 rius est facta mentio. Item. similiter, & lusionum. i. ludorum, ueteres lu
 sionem pro ludo accipere, Papini^{us} auctor est qui lusionis pilaris memi
 nit, & Tranquillus in Domitiano. Verberonum. Maiores etiam fla
 griones uocauerunt dignos uerberibus, sed flagratores qui mercede fla
 gris cedebantur, greci *μαστιγα* flagrum & flagrionem *μαστιγία* dixerunt.
 Plau. in capti. Vti illi *μαστιγία* cerebrum excuciam. Mercurialiter. citi,
 ueloces. Nam Mercurius celeritatis et eloquentie deus est, cui appingunt **Mercurius**
 talaria, Inde Virgi. Volat ille per aera magnum, remigio alarum ac libye
 citus astitit oris, citus ait Seruius, nam uelox est cursu, sic dicitur Mercuri
 us. q. medius. currat in mercimoniis, quibus praest. Vnde poetae hoc
 carmen pensandum uenit. Mortales uisus medio in sermone reliquit.
 Non plumbei, tardi, testudineo gressu atq; incessu ueternoso, & gra
 du formicino uti ait Plau. in menecimis, sed actuario & cito. Pedibus
 uolucris, Festinis & uolantibus, hic uolucer, haec uolucris & in gne
 indifferentie hoc uolucris facit, Priscia. uolumine v. Scio mirum in mo
 dum. omni ratione adhibita efficit ut attentos habeat, quia deceptorus
 est, ait itaq; mirum in modum & admirabilem, nec est satis, unde addit, &
 uobis quidem ignobilem id est ignotam. Insinuo. a sinu tractum uer
 bum, quale est inuolare a uola. Aul. Gell. Cicero in arte ueteri accipere.

videtur pro eo quod est latenter sub dissimulatione & circuitione obsecrare subire, addit Victorinus, & occulte circuitionibus quibusdam. Vnde in arte noua, si persuasus auditor fuerit, his nos rebus insinuabimus ad causam. Significat igitur insinuare sensum subreperere in aliquid. Vnde Suetonio, per hanc insinuatus Macroni, i. conciliatus in amicitia. Insinuat quis in amicitia alterius, quando non recta, sed per sinus quosdam & quasi diuercula intrat in amicitia latenter & dissimulanter. Plautus in amicitia insinuauit. Firmicus amicus regis corporis pulchritudine insinuatus. Q. Curtius li. v. de phasi flumine. Persico mari se insinuat, & Lucreti (Nauete res fere hoc uerbo usi sunt) animam scribit insinuari nascentibus diuinitus uel nasci, & alibi, Sic aliud ex alio per te tute ipse uideris. Talibus in rebus poteris, cecaseque latebras. Insinuare omnes. Item li. ii. Succus enim sursum quia uapor insinuat, ait etiam dolor oculis insinuari per solis splendorem quia femina possidet ignis. Vir. ii. aenei. Insinuat pauor & c. Onofander de optimo impatore docet insinuationes hostium prohibere. Exinuare uerbum usurpauit.

Paras anteloquium. orationis amoenitate qua utitur Buttubatta perculsus Aristophorus rhetoricum ornatum imputas. Paras inquit, producis, apparatus. Anteloquium. quod greci προλομιον dicunt. Rhetoricum admodum, urbanum nimis, ornatum & eloquens, foroque non ineptum. Admodum significantiam habet intentionem επισημη. Terentius in Ecy. alias annuendi uim retinet, exemplum est in Phormione eiusdem poetae Aulus Gellius li. vii. Nam hac concinnitate, consonantia, compositione, elegantia orationis, uel a concinere, quod consentire significat, ut multis ex diuersis uocibus unum efficitur modus in cantionibus. Vel a cinno, M. Cicero in arte ueteri, splendoris & festiuitatis & concinnitatis nimium. Nemo homo. quis per nemo intelligatur homo, tamen addit homo ueterum more, figurate per ἀρχαισμοσ. Terentius in adel. Fratrem esse neminem hominem primarum artium, Ne gorgias.

Admodum

Gorgias

Zeno

Protagoras

Exhibeo
Restituo

Hic Leontinus orator disputaturum se profitetur apud Platonem de omni re, quam quisque audire uellet, Atheniensium iuuentuti gymnasium dicendi dicitur aperuisse. Cicero eius meminit in oratore uolumine tertio, & de claris auctoribus. Zeno. princeps stoicorum manu solebat demonstrare, quid inter dialecticam esset atque eloquentiam, fuit & Zeno (de quo hic) Eleates orator qui ad sanctorum maximas uires comparauit, iudiciale genus tamen adeptus. Nec Protagoras. Hic abderites trax, clarissimus suo tempore sophistes, quem Apulei. in iiiii. Floridorum longe multiscium, & cum primis rhetoricę reperiuntur perfectum fuisse scribit, M. Tullius in iii. de oratore. Laertius uolumine ix. meminit. At exhibeo, audis uisenda mercis rei que rarissima proclamata a Buttubatta celebrata ad exhibendum hortat. Est autem exhibere minus quam restituere. Exhibet qui penam corporis prebet, ut scribit Caius iuriscō. Restituit qui insuper possessorem facit, Est etiam plus exhibere quam sistere in iudicio ut Labeoni placet. Cicero uolumine iii. de officiis, exhibere uidetur accipere pro eo quod est negocium facere.

ACTVS PRIMVS XXVII

BVT. Exhibeam? enim uero nec exhibebitur

LIX. Tu uero exhibe. HE. exhibe. SA. exhibe modo.

BVT. Vim uim triumuiuri triumuiuri, heus ohe

Appello iudicis tribunal. Leditis.

LIX. Dabis. SAL. tenes? BVT. cessate furciferi fures

SAL. tenes? LIX. statim ARIST. tenes? BVT. scelesti

O parricide, matricidæ, ne utiquam (sacrilegi

Prehenditis uel hoc die, HEL. trahe corrippe

BVT. Hodie o rapax nequis id a me auellere.

Enim uero nec exhibebitur. q. d. istis uerbis non adigar ad exhibendum. Verū enim uero pars ista significationem habet nimium permoti atq; irati animi. principium faciens nonnunquam per iram aliquid dicturi, sed uultu iuuanda est & pronūciatione. Cice. Hic cum aliis ex alia parte enim uero ferendum est. Terentius in Phor. In ius enim uero. Tu. significat. q. d. an situm in te putas ne exhibeas. Buttubatta uim uim. .s. patior, eclipicos & exclamater. Triumuiros appellat carceris custodes. Sic. Plau. in Asi. Ibo ego ad tres uiros, uestraque ibi noia saxo erunt capitis, Et in autularia, qa ad tris uiros iam ego deferam nomē tuū, Erant duplices triumuiuri Monetales scilicet quorum diligentia fiebat numismata, Et qui carceris custodiā habebant, Pedianus eorum meminit in uerrinis, Adiciunt alii et triumuiros colonie deducende, Triumuir a uiro cōposita dicto & noie numerali, Var. de Ana. li. ii. & in li. epistoliarum questionū iiii. & Prisci, de ponderū uocabulis, Phocas itē, Supplicii fuisse ppositos triumuiros Salu. pbat in Catilina, & Plau. in amphy. ubi inquit, quid faciam nūc si triumuiuri me in carcerē cōpegerint, inde cras de pōptaria cella depromar ad flagiciū, flagella inde triumuiralia dicunt. Heus ohe. Vox est bacchantis, Ser. li. vii. ene. Heu ohe bacche fremēs, sup hoc carmine Maria no Donatus in Phor. facietatē hac uoce significari uult, Iuue. satur est cum dicit Horatius ohe, Dicunt nonnulli ridentis esse interiectionē illud, Per fiantū citantes, Ohe qd didicisse. Apello tribunal. Prouoco ad tribunal, Dicimus apello tribunal iudicis absq; ppositione, Verbo, puoco ad dimus ppositionē frequenter, Prouocationes T. Li. ad inuentas docet aduersus iniurias magistratum, Tribunal a tribubus nomen cepit, qd ad illud tribus cōuocant, ut a iudice percipiant ius, sed locus est editior unde uniuersa exaudiri possunt, Cespitiā fiebant in castris tribūnalia militaria & castrensia ex cespitiibus aggestis, Lucanus in v. Pharsalię, stetit aggere sulci cespitiis intrepidus, Leditis. non solum offenditis, Nam ledere plus est quam offendere, Vir. quo numine leso, Plau. in captiuis.

Triumuiros

Ohe

Tribunal

Ledo
Offendo

Memini cum dicto haud audebat factio nunc laedat licet. Cessate, requie scite, intermitte, desinite. Differt proprie inter cessare & requiescere. Cessatē desidiosus, requiescit desessus. Furciferi fures. Prosequendum hic latius: Apud ueteres id erat potestatis apud dominos in seruulos, ut non tū uincirent, sed etiam occiderent, utq; ob leue delictū plesterentur ignominiae magis q̄ supplicii causa, circa uicinos furcā in collo ferebāt, subligatis ad eā manibus & praedicare cogebant peccatū suum, simulq; monere ceteros, ne quid simile admitterent. Vnde furciferorū nomen seruile maledictum & probrosum, gr̄ci *στυφοφόρος* appellant, eius rei auctores Plutar. & Dona. Qui hos uinciebant a dominis iussi lorarii dicebantur Brutiani uel liutores. Tenes. retines, proprie retinet qui aduersum aliquem tenet. In adel. Teren. liberos retinere satius esse credo.

Parricida

Statim. sine mora. Scelesti. aptissima comicis salibus conuicia in histriones homines seruulos, in ancillas apud comœdiographos. Alia sit non illepida ut uenefica, lupa, uipera & sacrilega, sed plus est scelus et sce lerofus q̄ scelestus. Parricidae. Vulgato uocabulo parricidas dicimus quos gr̄ci *παῖδοκτόρους*, Plautus parenticidas. In id genus hominū lex Pompeia de parricidis excubat. Matricide qui in matres grassantur, uti Orestes de quo apud Sophoclem in fabula quae *ἡ Δειρα* inscribitur. Cicero fororicida est usus. Parricida inquit fratricida fororicida. Neutiq̄ comicum & antiquū sicut neutiq̄. Prehenditis. apte & proprie. Nam praehendimus uitantes & fugientes. Teren in an. Tuus pater modo me praehendit, cui uerbo nonnunq̄ aspiratio detrahitur, sitq; ex trisyllabo disyllabum. Vel. etiam, Hoc die. Plenum, hodie compositum hoc die antique & comice, Heluo, trahe, corripe, hortant inuicem ad cōprehendendum ne maibus elabatur atq; effugiat. Orapax. In ax uerbalia & habitū & abūdantiā rei significare cuius est habitus grāmatici memorāt. Sic dicimus fugacē, bibacē, edacē, cū & habitū & frequentissimos actus notamus. Auellere, amouere. Vir. Postesq; a cardine uellit.

In ax no
mina

LIX. Conemur omnibus modis enixim omnes
BVT. Heu penula & bardocucullus interit.
Rumpūt sinū misero mihi LIX. dato, BVT. nō dabo
HEL. Permittito ut nos leniter queamus id
Quodcunq; rerum est quod sinu occulte geris
Aspicere, & ultro reddere obsecro. BVT. Iubes
Fidem? HE. fide iubeo, BVT. statim reddi. HE. statim
BVT. Sane modo fiet, modo manum exigat
Lixa, metuo iugulum ne anhelitus opprimat

ACTVS PRIMVS XXIX

Conemur omnibus modis. secreto in aures hæc uerba susurrant, ne
 præterlabatur & rectum maneat diutius quod insinuauit Buttubatta,
 Conemur, difficultatem hoc uerbum importat, Plau. in asinaria, neq; Conor
 conari id facere audebatis prius, & casui iunctum accusandi sine inter
 missione significat no. tes diesq; manibus pedibusq;, Vir .i. Geor. Ter
 sunt conati. Omnibus modis. Omnia uia, omni ratione. Enixim. Enixim
 Vehementer, Enixim efflicim aduerbia sunt elegantissima uehemen
 Efflicim
 riam importantia, sed usitatius efflicim quod uehementer & perdit
 significat, quemadmodum uberim abundanter & large. Heu. Do
 lentis. Penula & bardocucullus. Penula uestis est quam supra tuni
 Penula
 cam accipimus, ego puto alias Mantelū dici tegmen & amiculum ad
 Mantelū
 fallendos imbres, græci Mandyam uocant, Qua dictione Plautus uti
 tur in captiuis, & Pli. li. vii. na. histo. quamuis aliqui latinū esse negent

Bardocucullus. & Sanctonicus cucullus a Saryrico nuncupatur Sa
 Bardocu
 ty. iiii. & saty. vi. Martialis item, Interit, perit, interceptus frangitur, sed
 cullus
 interire plus est quam perire. Rumpunt sinum. exinuant inuolucrū

Mifero mihi. q. d. innocenti, Nam miseros etiam dicimus innocen
 tes Salustio auctore, Vnde superius iudicis tribunal appellauit, quasi q
 ius sufferre quiret, si uim effugere posset. Permittito. alia uia experit,
 si efflagitari posset. Quodcunq; rerum. qualiscunq; sit res, quam
 sinu occulte geris. Ultro. libenter non exactim & extortim. lubes
 fidem. id est uis fidem tuā interponere. Fide iubeo. id est fide mea te
 iubeo, Statim. continuo, & statim perpetuo significat æqualiter & Statim
 uno statu, Plau. ita statim stant signa, Sane modo fiet metuō ne anhe
 litus, spiritus, halitus, Plau. in mercatore, Animam nequeo uertere, Op
 primat, occupet, iugulum intelligimus arctatis faucibus constrictum
 teneri quam tenacissime.

Lix. Sic sta. Arist. fugam capessit Hel. inter dū manet,

SAL. Mane fugax. BVT. non ædepol si libere

Meme sinatis fugio. LIX. currite heus perniciter

Quisq; optimus. plicate cincinnis manus.

Sycophanta magnitate perfidiæ extimæ

Num iam redis: BVT. sic anteuortebant uiam

Isti appetones, ut ne mus eroderet.

LIX. ligate furcifero manus simul & pedes.

Lixa sic sta. Sisti it Buttubattam sed euadit e manibus prehēstantium fu
 gam capessit, uider fugitāntem. Inter dum. Inter particula totū non
 nunquam significat, ut interbibo Apule. i. Metamor. Inter totum scili Inter
 cet corripe dum manet. Heus perniciter. Celeriter rapide, uelociter

- Pernix** Pernix em uelox est, Vir. Pedibus celerē & pernicibus alis. Silius. Gens pernicibus ignea plantis. Et pernix perseverantem significat a pernitendo, auctore Seruio. Plicate cincinnis manus. capillis intricare. Est cincinnus capillus intortus & molliter inflexus uti in uicibus, colliculi sunt capreoli Varrone teste, Hinc cincinnati capillati capillo intorto & crispulo, qd uti nomen in delicatos & comæ curiosos regeri solet. Hieronymus ad Demetriadē. Cincinnatulos inquit pueros & calamistratos uirgo deuitet. Miror Plauti glossematū, qd calamistro intortū inuistūq; dicit. Marcello præeunte, p̄sertim Plautus in capti. Crispus cincinnatus. M. Cicero in orōne contra L. Pisonē. Erant illi compti capilli, & madē res cincinnorū fimbriæ. Satyricus. Altius hic quare cincinnus &c. Hieronymus in Ezechiele. Martialis annulū uocat capillū intortū. Syco
- Sycophāta** phanta. reducunt præhensum capillo, Sycophanta, audax, improbe fallax, calumniator, a græco tractū. Nam illi *συκοφαντεῖσαι* dicunt calumniari. Vnde sycophantæ quorū est perturbare rem bonā & curare malam, dolosi & fallaces. Vnde sycophantię fallacię Plautino uocabulo dicunt, & doli uafrixięq;. Magnitate. magnitudine. A ctius in uacres, Nanq; sat fingi neq; dici potest pro magnitate, Perfidix extimę
- Extimus** ultimæ, extremæ. Ab extra duo superlatiui extimus & extremus inclinant, Prisci. de superlatiui noie. Num. particula subiunctiuo & indicatiuo adheret. Diomedes est auctor, Recipit & aliqñ nam per p̄recon
- Num** Teren. Hem num nam perimus, Anteuortunt. anticipāt, antecapiūt, Anteuorto p̄ueniunt, a uerto & uertor antiquorū deriuationes sunt deuortor, præuortor & circūuortor. Plau. in pleudu. Isti appetones. mei tam cupidi & appetētes, q̄ tā cupiēter mēme cohibere desyderāt. Eroderet. rodēdo corrūperet, euaderet, Lixa ligate, cauti⁹ acturi man⁹ uincire uolūt.
- Appetōes**

BVT. Ne amice lixa cæteriq; complices
 Vincite uestrum amœnum & aptum bibesium
 Atq; popinonem egregium ac aridum æmulum
ARIST. O palpo nemo blandior palpator est.
SAL. O blandicella uerba LIX. proh deum fidem
 O singuli uos flocciores uellere
 Deinde leuiores pumice, ut non compedes
 Siue manicas huic adhibeatis ferreas.

Buttubatta ne amice. ecce quā blāditer uincula deprecā, inquit em amice & complices uestrum & optimū & egregiū, obsecrat ergo ne uinciant. Complices. bono & decenti uocabulo usus in contubernio ludionū, eius meminit Salustius ubi sententiā cōmanipulonū Catiline recē,

ACTVS PRIMVS XXXI

fer, Amoenū & aptum. Apto ex aduersum dicitur ineptus, cuius con
sentaneo græci carent, ut scribit Cice. de oratore li. ii. Bibesius
di cupidum, sicut per edius, apud Plau. require in Cassina, sed usitiora
sunt bibax bibosus & bibul^o, Popinonē egregiū. luxuriosum epulo
nem gulosum cōprāforē, cōuictorē q; & tabernariū, ganionē q; egregiū
a popina, cui se dedunt, ad captandas cupidias, q; antiqui catilones græ
ci ἀσώτων. nostri edaces uoraces lurchones manducones & mandones
uocitant, Ac aridū emulū. siccū sitibundū imitatorē, & minime so
briosum. Palpo imputat blādicella uerba Aristophorus exclamantē
simul ac risorie, uentū eo significans ut blādis obsecrationibus uti cogat
Opalpo. adulator. Plau. in mercatore, palpo percutis, Hora. Cui ma
lesi palpare recalcitrat undiq; tutus. Significat etiā mirigare & mulcere
Apule. li. v. metamor. Blandicella uerba. blanda & lenia, mellita per
diminutionē blādicella dicimus uerba Festus, Lixa. impatiēter fert Li
xa complices per lubrica Buttubattē blandimenta seduci decipi q;. Incla
mat igitur ab obstringēdū uinculis q; impediendū. Proh deum, apta
exclamatio iniuriā patientis & prope tragica. Oui. li. xiii. proh Iuppiter
inquit ante rates &c. Vir. Proh Iuppiter ibit. Salusti. in Catili. Proh deū
atq; hominū fidem, Priscia. li. xiiii. dicit interiectionis loco sic positā cir
cumflecti. Flocciores. leuiore. a floccis qui in pāno & uellere em. inēt
particulæ extantes q; forficibus reciduntur. Cornelius Celsus inter si
gna ægroti mortifera esse dicit si floccos colligit. Plinius q; spissime me
minit. A flocco flocculus per Pliniū trahitur li. xvi. de robore. Inde uer
bum floccifacio pro contemno & nihili facio, nec pluris quā sint flocci
pendere. Plu. de lenone in Rudente. Et flocci non fecit fidem. Cæterum
naucifacere pro eodem sumit idem latinissimus poeta, Præterea uerbū
defloccare. i. deterere, atterere, apud Marcellū corrupta est dictio de
flaccare in eo significatu. Nam flaccus significat languidū prisca dictio
ne uictū & mollē, inde deflaccare Inflaccare uerba uetera, & flaccidus.
Pumex. leui lapide, cauernoso, Pumicē genere uirili protulit Maro.
Catullus muliebri. Plautus leuius pōdus excogitauit. Nam fidem leno
niā tipulæ cōparat, qua bestiola nihil est leui^o, & alibi, leuior quā pluma
pellime & nequissime. Prouerbiū fuit apud ueteres a pumice aquā depo
sci. Plautus in perfa. Compedes. non a pedibus sed ab impedimento
dicuntur, Iuvena. Squallidus in magna fastidit compede fossor. Generi
bus uinculorum Plautinus seruus in asinaria compedes annumerat, cō
pedes igitur id est tendicula & laqueos, Inde cōpediti id est uincti. Et cō
pedio uerbum sicut impedo. Varro & pedes corrigiis compedio. Extat
Catonis scitum memoratu nō indignū fures priuatorum furtoꝝ in ner
uo atq; compedibus ætatem agere. Fures uero publicos in auro atq; in
purpura. Manicas. modo uincula. Vir. Manicas atq; arcta leuari, uin
cla iubet. Alibi uelutis partē significat. Vir. li. xi. Et tunica manicas.

Bibesius

Popino

Catilones

Manduco

Mandones

Proh

Floccus

Floccifacio

Naucifa

cio

Deflocco

Deflacco

Pumex

Cōpedes

Cōpedio

Manica

B. ble S. mussitas; B. ble A. blateras; .B. ble L. balitas;

BVT. Quid ni? cum ouis sim lanam ita decerpitis

Mihi, & caput pilatis, hinc cohibete uos

LIX. Quare scelus mendacibus uerbis tuos

Fidos sodales ludis; & contemptui

Habes; SAL. dein, quare tenes suspensio

Animos sodalitatibus; HE. an te non pudet

Caelare quod promiseras ostendere;

Ble Ble. onomatopœam esse Diomedes ait, cum dicti onē fingimus figuram usque ad imitandā uocis confusæ significationem, uti cernere datur apud Dona. in ecyra, de uagitu & Barrus elephas a sonitu uocis, atque is barrire dicit. Mussitas. non intelligit plane Salax quod hæc uox sibi uel

Mussito lit, Vnde ait mussitas, improprie dicto uerbo ad significandā eam uocem, Mussitare enim tacite cum murmuratione conqueri significat, a

Mucito muto uel ab m litera quæ est nimirum pressæ uocis ac pene nullius. Vnde Apuleius, demussata temporali cōtumelia. Vir. Mussat rex ipse latinus, Aliud uero mutitare Gellianum uerbum significat enim cōiuiua mutua

Balito agitare. Blateras. quod proprie notat cum clamore stulte de se iactare & percipide loqui, camelorum uox, sine c prima correpta apud Horatium legitur, magno blateras clamore fugisque. Balitas. Frequentatiuum a balo as, quod frequentiam significat actus & ad significandā im-

pudentiam non incongruum, Varro. li. ii. agricolationis, Lixa. hunc sonum significanter idonea dictione explicat, Nam Ble uox est ouium quæ

Balare dicitur, Qui. (si eius est opusculum de uocibus animalium quod ego hesitante approbo) at pla balat ouis, Plautus in bacchidibus frequentatiuo utitur, cum hæc eunt sic a pecu balitantes. Quid ni? quod an

Ludo non balitem, cur non. Pilatis. id est depilatis & pilos detrahitis & depilare facitis, Inde supulare & compilare. Cohibete uos hinc. simul

abite, recedite. Ludis. ludificas, decipis, circumfers, hoc enim ludo cum casu accusandi significat, Plau. in Trinūmo, ludā hominē probe. Dein.

Pudet Insuper., Quare tenes, moraris, detines, suspensio ambiguitate sollicitos. An te non pudet. non ueris, non es ea uerecundia qua desistas, Pudere uerecundie est, sicut pigere poenitentie. Quod promiseras.

Piget quia non solum rogatus sed coactus etiam spondere, Cæterum pollicitatio & promissio eandem uim habent, nisi quod pollicitatio maioris est assentationis, & significat promittere non solum polliceri sed ad

Polliceor magnitudinem quoque nutrire, Inde promissam barbam dicimus

Promitto ARIST. Non te piget mendacii tam uariū; LIX. At nunquid autumas asellos esse nos;

Sal. Anne cuculos nos esse cocytos ue aues?

Hel. Quid? nos gracillare est opinio tua?

Gallinae instar, siue cucurrere sic

Vt galli assolent inepte, nos uiri

Etiam sumus, quos spernier uitio damus.

Tam uarii, tam multiplicis, tam improbi. Nunquid autumas. opi
naris existimas, censes, id significat autumo, Verbū Plauto usurpatif
simum, & ut scribit Gel. li. xv. P. Nigidius ex ab præpositione & uerbo
æstimo compositū putauit, dictūq; inter cise autumo quasi ab æstimo,
quod significat totum æstimo tanquā ab numero, Sed Nigidianū hoc
interpretamentum argutius quam uerius esse uidetur, Apule. Seuia &
grauia somniare autumāt. An ne cuculos. auis est in orbe nostro fa
matissima κόκκυξ υἱος græce a κόκκυξ quod nos cuculare dicimus.

Autumo

Cuculus
Noctua

Cocytos ue aues. id est lucus alites hoc est noctuas. Gracillare.
gallinarū uox, Cucurrere solet gall^o gallina gracillar, Oui. in carmine
de uocibus animalium, Argumento gracilitatis in uoce uiros nō esse
contendit. cum uiris uox sit maior, quam rem Aristo. in proplematis
disputat. Cæterum corpus esse uocem Lucre. probat in quarto philo
sophiæ, Gallinæ instar, Serui. grāmaticus instar præpositionem recipere
negat, licet Serenus lyricus ad instar dixerit, Apud Apule. quoq; scri
ptorem latinissimum frequentissime conperies iunctum præpositio
ni, præsertim in metamor. inq; libello de dogmate Platonis, Nec non
in coram per ἀρχαιομυθ, Phocas grammaticus & omnia inquit ad in
star tertii ordinis declinātur, & Prif. in libello de accentu, Festus Pom
peius in dictione Aquilonis uenti, & c. Plures adducere pertesum est
ad refellendū Seruii dogma. Viri etiā sumus. Viri nomen ad laudē
sumi solet Ter. Virum te iudico, Et in Eunu. tandem perdoluit uir es,
Antiquū fuit cōuiciū exprobrantiū ignauiam, quo quis uir esse ne
gabatur, Quintus Curti. li. viii., Cepit postulare si uir esset, postero die
secum ferro decerneret, Nōnunquā maritū significat animalibus adiū
ctum uocabulū, Vir. Vir gregis ipse caper, Est quoque quando uir ad
ætatem & probitatē nō ad sexum referē. Sperner. Sperti, er adici
tur more comitorū pparagogen uti potestur pro potest, Diomedes.

Instar

Vir

Spernier

Vitio damus. Vituperamus. culpamus. Terentianum ex Andria.

ASIST. Immo uiri nō fœminę. BVT. porcos, siue

Scrofas graues uos iudico per Herculem

Nunquam ædepol homines suatim grunniunt.

LIX. Et tu haud homo es, sed mōstrū abortiuū nimis.

Scelestes & impudice leno trifurcifer
 SA. Bultirape, uerbero fugax, fugitiueq;
 HE. Socifraude flagrio, nequam nequissime.

Immo etiam. hoc aduerbio ostendit quis prompte & instanter agere quod promissit. Non feminae, Idonei auctores a femine dictas putant feminas, aut quia in femine discretio sexus est, Vel quia feminibus sit crassioribus, Vel quia uenerunt sunt magis prone, cuius sedes in femoribus esse fertur, Iuuenalis, Ac summum dominam femur exclamare coegit, Vt utque fuerit, illud apud Aristoteli constat de animalibus uolumine ix. Maliciose, astutiores, insidiosiores feminas esse, quas Pittacus regenda a uiris docet, Ediuerso mares animosiores, simpliciores, minusque insidiosos, feminari utique familiares esse dicuntur artes, doli, fraudes, decipula. Extant apud graecos uersus παροιμιώδεις. i. proverbiales de feminis. Qualis ille θεσσαυρος ἐστὶ τῶν κακῶν κακὴ γυνή. i. Thesaurus est malorum mala femina, Item θήρων ἀπαίων ἀγριότερα κακὴ γυνή, feris omnibus truculentior mala femina, Item θάλασσα καὶ τῶν ὀνείρων κακὰ τρία, Mare & ignis & femina mala tria. Itē πασα γυνή χάλος ἐστὶν ἐκ τῆς ἀγαθῆς δύο ὥρας τὴν μίαν ἐν θαλάμῳ τὴν μίαν ἐν βανάτῳ id est omnis mulier bilis est, habet autem bonas duas horas, unam in thalamo, unam in morte, Et illud Etopi κοῦφον τὸ τῶν γυναικῶν ἐστὶ φῶλον. i. leue est feminarum genus, in quibus fidem cernere non datur. At contra earum auaricia illud extat proverbiale, Nec mulieri nec grege mio credendum, sed iam receptum canam, Nam uindicta nemo gaudet magis quam femina, Et sapiens inquit Perianther, πᾶσι ἀρεσκέ id est omnibus placeas. Porcos uiros non esse facile comprobatur ex incopposita uociferatione suatim grunnientium. Porcus sabinum est uocabulum ut scribit M. Varro. Sues. sus a graeco dicitur, illi enim σὺς σὺς dicunt, id est sus suis, scrophas intelligi uolunt quae saepius enixae, Sues quae semel, feminae genere Horatius suem protulit, Virgilio genere masculo. Aulus Gellii. xviii. Suatim. more suum, sicut canatim & bouatim auctore Nigidio in commento grammatico, Grunnire suum est clamor, Festus, Cicero in tusculo. quae sit. Iuena. saty. xv. Vt ceterae etiam grundire dicebant, Vnde lares grundiles dicuntur Romae constituta ad honorem scrophae, quae triginta pepererat porcos, Diome. Antio. Geta romanus imperator hoc familiare tenuit ut grammaticis quaestiones proponeret, dicerent quomodo singula animalia uocem emitterent, Onomatopoea tropus fictio nominis est, graecis inter maximas habita uirtutes nobis uix permessa, Quintilli. li. viii. Et ru haud es homo, Hominis appellatione mas & femina continetur, Ser. Sulpi. in epi. ad Ciceronem. Et illud Satyrici comprobatur, licet & mare caelo confundas homo sum, Hominem Varro bullam esse dicit, Varia tamen apud scriptores hominis est significatio, Philosophi ex anima corpore & umbra consistere dicunt, Sacris literis

Fœmina

Suatim
 Canatim

Grunnio
 Grundiles
 lares

Homo

ACTVS PRIMVS TO XXXV

nō nihil poetæ subscribunt, hominē esse dicentes cinerem & puluisculū
 Persi. Cinis & manes & fabula fles. Hora. Puluis & umbra sumus. Col-
 ludit etiam Phocylides λουμένοι κόμισ' ἔσμεν soluti puluis sumus, Quid
 est homo inquit Seneca, quassum uas & fragile nudū & sua natura in-
 erme, alienæ op̄is indigens, ad omnē fortunæ contumeliā proiectū &c.
 Et ut Plautinus ait prologus, quē dū quasi pilā habent. Et tū cum neq̄
 miserius nec fragilius hoīe sit quicq̄, eodē nihil est superbius nihil itē cru-
 delius. Vnde Plauti mercator hominem homini lupum esse lepidissime
 ostendit. Plato hominē esse ludibriū dei scribit. Finiuit præterea hoīem
 hac oratione. Animal homo est bipes sine pennis, quæ finitio Diogenis
 reprehensione nō caruit, eo q̄ cōmunis & uaga nimitū esset. Abortiuū,
 quod & abditiuū dicimus, Abortiuū inquit monstrū non uulgare uult
 dicere, turpissimū, immaturum & informe. Leno. nomen est sacrile-
 gum & iniustum eius qui iniquitatē agit, iniusticię patrocinator. Conui-
 dum igitur acerbissimū, sic Teren. Vah leno. A perductore hoc differt.
 Q̄ perductor earū est personarū in quibus supra exercita legibus uin-
 dicant. Leno scortorū. Lenocinū facere quis dicat apud Vlpianū est
 li. iiii. digestorū, & lenocinari uerbū inuenies apud Plinium in episto. dō
 iunctū ubi ait, cū illi necessitas lenocinet. Item quāq̄ libro isti nouitas le-
 nocinet, Trifurcifer. tri particula augificat. Plau. in aulu. Non fur sed
 trifur, Bustirape. bustorū temerator & uiolator, unde caluariam rap-
 uisti. Pœna per Solonem in ll. constituta fuit. Si quis bustum aut uol-
 lasser aut deieciisset. Fugitiue. seruire conuictum. Cæterum Varro a
 fugituo fugitiuarium dixit locum. Socifraude, perfide in socios.

ARIS. Nihil respondes? digne qui crucium feras

BVT. Etiam perorastis ne tandem? inania

Omnis boni mancipia blasphemi nequam

Vel sic putastis hoc iocale de sinu

Meo exterebrari potesse, aliter fuit

Agendum apud malignum & infamem uirum

Qui nullam honoris aut probri rationem habet.

Digne qui crucium feras. suppliciū, a cruce cruciū trahimus analogi
 cos, sicut a luce luciū. Antelucio inquit Apule. uolo ire, Et cruciarius di-
 gnus cruciatu. Cruciū uinū dixit Lucilius, a cruce Plau. etiā crucifalum
 deriuauit in bacchidib', & cruciabilitatē in cistellaria. Nequissime neq̄
 Quis proprie neq̄ dicat. Au. Gel. caput habet li. vii. ca. xi. Perorastis ne
 tandē. finiuit is ne tādē orōnem. Et porare alias obtinere sig. Dona. in
 ecy. Quintili. in cadauere siliū porat. Luca. in x. phar. facies incesta porat

D ii

M

T

T
S
L
P

Leno

Fugitiuari-
um

Peroro

Nequam

Mancipiū Plura Cicero de peroratione in secūdo libro de inuentione, quā Vistō
 rinus epilogum uocat. Tandem. Expletia particula hoc in loco, Ci
 cero, Quousq; tandem abutere Catilina patientia nostra, alias pro tñ &
 nonnunq; pro saltem. Inania. uacua carentia. Mancipia. Conuiciū
 hoc a conditione tractum. Mācipia uero q; manu capiant, & puella seu
 uirgo mancipium in Eunūcho Terentiana dici reperitur. Blasphemi.
Iocalia maledici execrabiles, græca est uox. Illi em̄ βλασφημῆες id est maledico
Terebra pronūciāt, Vel, etiam. sic Blasphemando. Hoc iocale, preciosum
 monile aut torquem aut huiusmodi ornamentū condaliū uel annulum
 & cætera id genus iocalia dicūtur, quorū Plautus in mēchmis recor
 datur. Exterebrari. terebra instrumentū ad terendū mordendūq; ali
Terebro quid, instrumentū hoc genere fœminino a latinioribus enūciatum Vi
Scobs c̄truuus Pollio de architectonica uolumine x. Plinius lib. vii. ab artifice
Potesse Dēdalo inuentam fuisse memoriæ prodidit, Columella li. iij. ca. ix. uer
Possetur bum terebrare duxit a terebra ubi ait. Quibusdā antiquorum terebra
Poteratur ri uitem placet. Vir. li. ii. ænei. Aut terebrare cauas uteri & tentare late
 bras, Persius sa. v. digitis terebrare salinū, Scobem id uocam⁹ qd per te
 rebram & ferram in perforandis lignis teritur atq; educitur. Potesse.
 posse ἀρχαῖσμος, Plau. in mēchmis. Clanculum te iste flagicia facere
 censebas potesse. Et possētur pro, possēt, poteratur pro poterat, potestur
Quid in co pro pōt antiquas, ptulit. Aliet fuit agendū. Sentētia hæc κριτῶς dicta
mcediis uerissima est, cui Plautinus orator subscribit, ubi inquit Iustia ab iniustis
delectet petere insipientiū esse, & malos fugere quēcunq; bonū oportere Solon
 admonēs ait κακοῖσ μισοι id est malos odi, Et Cato sapientiss, ἀγατοῖσ
 ὀμιλει, bonis conuersare, Item Pythagoras ποιῶ φίλον ὄσιον ἀριστον fac
 amicū quicunq; optimus. Sciendum tñ grauissimas in comœdiis sen
 tentias dari seruis personisq; ridiculis, eo consilio uti delectent. Quale est
 apud Plautum, ubi miles suam admirat fortunā, ait em̄. Nimiā miseri
 am nimis pulchrū esse hominem. Et Sosia Terentianus. Ne quid nimis,
 qd sic græce sonat μῆδεν ἀγαρ necq; nimium. Sed q; personę uiles sunt,
 nec dehonestat sententiā. Nam prouerbii uice antiquissimis celebratus
 est uersiculus iste, Sepe etiam est olitor ualde opportuna locutus. Tu qd
 sententiā sit apud Virginiū Cornificiū uel Ciceronē compertes quar
 to rhetoricorum. Apud malignum. consuetudine maliuolū & insa
 mem uirum, inhonestū & defamatū, improbum et impurū. Qui nullā
 habet rationem. respectum. Honoris aut probri, opprobrii, flagicii,
Probrum dedecoris, Pro maledictis & conuicio probrum fumitur nonnunq;. Ci
 cero ad atticum. Epistolas multi legērūt plenas omnium in me probro
 rum. Vlpianus iuriconsultus probrum & opprobrium idem esse cēset.
Frugi homo ueretur opprobriari & obloqui
Famamq; denigrari obitam iniuriis

Contra infimatis quilibet sycophantulus
 Laudes & opprobria inuicem iuxta aestimat.

Maledicta hæc benedictiones arbitror

Quod si uelitis bellum hoc & lepidum HE. quid est?

AI. SA. quid est? modo dice pax LIX. agedū quid est?

ARIS. finite eloqui quod deglutator cœperat.

Frugi homo. a græcis *χρησιμος* nomen est indeclinabile. Apud Romanos Lucius Piso primus frugi cognomen tū habuit, Cicerone in tus. quæsti. & Asconio Pediano auctoris, Vnde Lucii Pisonem asperna ridicit moribus nomē familiæ suæ inditum, Donatus utile interpretat, hinc seruus frugi hoc est utilis & prope necessarius. A fruge frugi sicut a nihilo nihili Priscianus deriuat in ca. denominatiuorū li. iiii. Ennius analium ix. Pro frugithoie frux homo scriptum reliquit qd adiectiue accipimus, Vetusissimi em̄ (teste eodem li. v. & frux & fruges ntm̄ protulerunt, Inde dñs frugifigurate cum oibus aliis casibus & generibus potest adiungi, quemadmodū cordi & gr̄is nihili & cetera, ut frugi homo frugi hois, nihili homo, nihili hominis, cordi homo, cordi hois & c. eodē Prisciano auctore li. vi. & li. xviii. Opprobrii. maledicere, conuiciū facere, & obloqui. contra loquente m loqui. Seruius in vi. cōmentario & pro detrahere accipere solemus, Nam qui cōtra aliquem loquitur ei detrahit, Obitam, subiectam obrutam subductam. Contra. ediuerso, e contrario, e contra, quod latinum esse negant Cicerone refragante in Bruto. E contra tenues acutiora docentes, & Apuleio li. metamor. ii. & Seruio in duodecimo cōmentario, Vlpiano de transactionibus, Marcello & Africano iuriconsultis. Quilibet sycophantulus infimatis, infimo loco natus, sicut summatis præpotens & summæ conditionis ac potentie. Apuleius, beniuolis præceptis summatis deæ recreatus. Aestimata iuxta. prope, Salustius, Horum ego uitam mortemq; iuxta aestimo. Aduerbiū esse Priscia. docet li. xliiii. Maledicta hæc bene. arbi. Malorum hominum iste est arbitratu. Sapiēs Cleobulus aliter nos monet *κακολογίας ἀπέχου* dicens hoc est maledictionē abstinē. Et Pittacus. Ne inimico quidem maledicere permittis. Maledicta dicta iungit Plautus in asinaria & curculione. Quibus aures in linguam confluunt Zeno non probat philosophus, Et Plautus. Mali sunt homines qui dicunt bonis male. Indignis si male dicatur maledictum id esse Plautin⁹ Curculio diffiniuit. Verum si dignis dicatur benedictum est meo quidem animo. Quod si uelitis bellum hoc & lepidum. eclipticos, figura hæc familiaris. est comicis, bellum hoc, id est scitum, decens, pulchrum, a quo bellulum dicimus & belle aduerbiū. Et lepidum. politum, id em̄ lepidum si.

Frugi

Obloquor

Contra:
 E contra
 Infimatis:
 Summatis.

Iuxta.

Bellum

Lepidum significat, a λεπιδιον, lamina, Donatus in andria eos in quo leporis est plurimum lepidos dicit, Nam lepos uenustus est, Bellum hoc & lepidum.
Lepos Arte utitur semiplena dicendo ut interrogare cogat audios, & deest uideri per apostrophen. i. reticentia. Concurrunt autem per sepe eclipsis & apostrophen. In utraq; enim aliquid deest. Ai. Aio est uerbum pro perfecto deficit, coniugationis est quartae, quod imperatiuus probat in finiens, Nelius, ai aut nega, & Aetius aiebant pro aiebant. Quod in hac coniugatione fieri solet, Priscia. li. x. Dice pro dic per ἀρχαϊσμοῦ & ita positum apud ueteres reperitur eosque eruditos, que modum face & duce, auctor est Diomedes. Agedum, hortantis est, adiuuans ex animo loquentem. Terentium. Agedum hoc mihi expedi primum. Age singulari numerum desiderat agere pluralem. Agedum utrunque. Sinite eloqui. effari quod deglutator, lurcho, heluator, a uerbo glutare quod & glutire dicimus, Festus.
Aio
Dice
Agedum
BVT. Quod si uelitis pulchrum hoc & lepidum simul locale, quod dudum sinu insinuaueram
Oculis uidere ac digitulis contingere
Non uerba, at uerba opus erunt mellaria
Rogationes, supplicatio frequens
Exosculatioque item hymnus & preces
SA. homo deus larualis iste ganeo
Gurgustio utetur pro æde me hercule
Vult supplicari sibi quasi cuidam deo.
 Digitulis contingere, diminutiuum decentissimum poeta formauit. At uerba opus erunt. Diomedes apud ueteres repiri putat ferme cum omnia sua opus est, ueluti. Est opus mihi hæc res, huius rei, huic rei, hæc res, hæc res. Sed obseruandum maxime, ne nos (uti graecos dicere constat) itidem loquamur. Illi enim χρεῖται ἔχω usum uel opus habeo, & χρεῖται ἔχου opus habebam. Nos uero opus est mihi, & opus erat mihi, Verum est opus illa res, non opus est illa res, inquit Donatus in an. Ego ad emendandum textum in andria hæc dixisse Donatum affirmauerim, Nam in Phor. casus auferendi construit, ubi ait quid uerbis opus est. Verba mellaria mellita, melle condita, dulcicula, A melle trahunt mellitula mellilla & mellaria Plauto & Apulei testibus. Verum mellaria proprie dicuntur loca ubi apud siti sunt aluei, M. Varro in agricolatione li. iii. & Au. Gel. li. ii. quæ loca mellitonas & melitrophia nec non apiaria uocare consueuerunt. Rogationes. petitiones. Nam rogare propter cæteras significantias etiam poscere significat, Plaut. in astinaria. Spectandus ne cui nam ullum det neque roget. Cæterum rogationes quæ romanis magistratibus fiebant ad populum quales fuerint non latet nos,

Opus est

Mellaria

Rogo

ACTVS PRIMVS XXXIX

Supplicatio quoq; frequens. Supplicationes supplicia quoq; dicunt, Sa-
lustus in Catilina. Non uotis neq; suppliciis multibribus auxilia deorū
parant. Frequens dicitur qd non modo adest sed adhæret etiã. Dona. in
andria. Vnde militem apud signa frequentē appellant historici. Itē, simi-
liter itidem ὕμνος laus ab ὑμπεω quod laudo deos proprie significat.

Frequens
Hymnus

Ho ho, mirat Salax hunc de supplicationibus & hymnis dixisse tāq;
se deum adorari uelit, laruaem igitur deū uocat, q. d. de^o si eris, larualis

Larua

deus nobis habebere. Laruas a Martiano manias accipimus dici. Au-
gustinus & Apuleius in dēmonio Socratis scribit animas hominum de
prauatas & malis uitæ meritis maculosas, quæ a corpore seiugare terri-
culamentū sunt mortalib⁹, occurfaculaq; nocturna laruarū contineri
nomine, Hinc laruale, deformatum, pallens luridū, euisceratum, emacia
tū ac pro- sus horrendū sicuti larua est. Hinc etiã laruati. i. furiosi & men-
te moti, quasi faruis exciti, Apud Horatiū Larua pro persona accipitur
& nescio an aliubi reperies. Ganeo. ueteres ganeum meretricū tabernā

Larualis

Ganeum
Ganeo

dixerunt ἀπὸ τῆς γῆς. i. a terra, q; ipsa sit in terra, Hinc ganeo deduci-
tur quisque meretrices. Facecia de guloso quem & ganeonē dicimus
a Marulo mimographo extat. Tu Hectorē imitaris, ab illo nunq; disce-
dis. Gurgustio, ruguriolo, casula, domuncula ex uiminibus cōcinna-

Gurgustiu

ta ad præhendendos pisces idonea. Plautus in milite piscium uocat ex-
cipulam, ab eo latinissim⁹ Apuleius (quem quidã minus latinum, q; no-
uator sit uerborum existimant, sed non legunt in tertio de oratore Cice-
ronē. Nouationem si decens fuerit ad illuminandã illustrandãq; ora-
tionē pertinere) gurgustiolū ὑποκαθιστῶσα formauit. Job in sacris literis
ca. xl. commemorat, Supplicari. diis proprie supplicamus, quod in
aduersis malis uel cum lachrymâ fieri solet, Plautus in rudente, Si quis
pius est diis supplicans.

Supplicio

BVT. quid tum Salax, ubi histrionum sim deus

Nonne histrionica arte plus præpolleo

Præ cæteris quos nunc sciam iocularibus?

Sed supplicate uos breui, est paucis opus

Nam id quod fero dignum est pio supplicio.

Plus præpolleo. præualeo, plus possum, a quo uerbo ueteres pollen
tiam dixerunt. Plau. in ruden. Ne ineptorū potior sit pollentia. Quos ioculares
nunc sciam iocu. Modeste agit futuris nihil p̄scribēs nihil detrahēs. Verū
em uero illa modestia ridicula est in ludione, quæ admodū sententiæ in
seruis comicis, iocularib⁹, histrionib⁹ ioco & ludo deditis. Sed suppli
cate uos breui. uerbis breuib⁹ & paucis. Breui particula Ciceroniãna
in hoc significatu. Nã id qd uero dig. e. p. s. pia & religiosa supplicatione
Velut religis sacris honorē suo exhiberi uult iocali, Artentis itaq; face-
re non desinit.

Præpolleo

Suppliciu

ARIST. Tibi ne an iocalibus litabimus?
 BVT. Vtriq; nam quod gesto dicitur sacrum,
 HEL. Ostende, monstra, societas una expetit.
 BVT. At fiat, Ecce, accipite quælo uasculum
 SAL. Vis dicere hanclaruam? BVT. dii te laruent
 Quid laruam? eris laruator manendeis
 Si pergis hoc loqui modo, mutito heus.

Lito

Tibi. q.d. quando deus histrionū & dici & haberi uis. Litabimus? te an locale propiciabimus? Litare propiciare deum significat, & sacrificio facto numen placare, Auctor est Macro. Hinc illud Plautinum ex Penulo, Tum me Iupiter faciet ut semper sacrificem nec unq̄ litem.

Sacrum

Nam quod gesto. Causam adiicit, dicitur sacrum, Sacrum quid sit Imperator docet Institutionum uolumine secundo de rerum diuisione, Quem librum qui citant instituta, præfationem non uidentur imperatoriam legisse. Et digesti ueteris epistolā, quæ limen operis intrant fit obuiā, Sic imperator, uiris illustribus cōuocatis mandauimus specialiter ut ipsi nostra auctoritate, nostrisq; suasionib; institutiones componant, Non dicit instituta, sed institutiones, Instituta igitur appellantes de iure ciuili non ciuilliter loquuntur, Hi sunt (sed uerbis utar Columellæ) sine quibus satis scælices fuerūt futuræq; sunt urbes, Labœonē Antistium legimus in iure ciuili doctissimum scientia præsertim græmatica ad enodandos plerosq; iuris laqueos perusum, quam nostri legulei refutant & abiiciunt, Inde est q̄ infantissimis nonnunquam glosulis portentosa uidemus interpretamenta, pessime de tam eleganti latinitate meritorū, qualia sunt, olfecit id est nasum ad culū posuit, Et foenum est herba sicca, Item de legatis.iii. ubi legit, Hypothaustra locum exponit ubi cubant ægroti, Item Cæsar innatum dicit cuidam in esse studium, ait glosator, ante natiuitatem & post natiuitatem fuisse studium, Item de legatis.iii. Lances duas leues, quas de sigillaribus emi, Dii boni quam friuola, quam futilis, & quam ridicula interpretatio, ubi sigillaria pro genere uasorum exponuntur, mox tanquam aliquid luculentius excogitasset, ait esse genus uēditorum, Est ne hoc interpretari leges an inquinare? talia interpretamenta candidatos legum inficiunt haud dubie, non instituit. Habet tamen hic egregius enarrator sectatores nō paucos adeo addictos, ut nefas esse existiment pialculumq; committi, si uel unguem latum ab ipsius interpretatione discesserint, tanq̄ unus atq; unicus sub omni cælo sit iuris ciuilis illustrator, qui non tantum cutem sed sanguinem & medullam legum posse eruere, Inde nomen Accursii merito sibi uendicer, sed tardigradus recurrere & sæpe stupens alucinari uidetur, præsertim sub titulo depositi ubi di-

Verba Philippi Beroaldi

tionem Costrophinati explicaturus, ait, uel dic nescio, Ingenue nimirum confessus, nec usq̄ melius, cui pro gr̄amatica & historia auctor est Vgutio. Vnde caninum (uti ueteres soliti sunt dicere) studiū efficiunt, q̄d a maioribus neglegitum, a nobis etiam concessum &c. Distant autē leges scire non esse uerba earū scire, sed uim & potestatem retinere, In utroq; tñ aliquando cecutiunt & halucinant, Vt cūq; M. Cicero hanc rē discutat in orōne pro L. Murena ad iudices, nos hæc missa nunc faciamus. Ostende, monstra. Vnde ostentum & monstrū. Sed ostendūtur proprie quæ sita. Societas. uno uerbo beniuolentiā captat. Non em̄ petimus histriones sed socii, quibus plus q̄ ludionibus iactantibus debet, & a re ipsa, nō petimus inquit sed expetimus. Expetimus tñ ea quæ honesta sunt & plane bona. Vnde de rebus expetēdis a philosophis scriptum est, quæ scilicet peti debent. At, inceptiua particula apud ueteres. Dona. in adel. Nonnunq̄ etiam perturbationi congruit, Ecce. ad uerbium hoc non ponitur nisi rei horrendæ & repentinæ significandæ gratia. M. Ciceroni & poetæ Virgilio familiariter usurparū. Vir. Ecce aut̄ gemini a Tenedo tranquilla per alta. Inopinatū pronūciat malum & graue satis ac uehemens, & rem semper improuisam neq; ante animo aduersam. Vir. li. xi. Ecce super mœsti magna Diomedis ab urbe, Item lib. vii. Ecce aut̄ inachiis sese referebat ab argis, Vis dicere. h. l. Diu te laruent, certitum faciant, lymphatū & insanum furore percellant. Plautus Certe laruatus es aut cerritus. Cuius nominis primam nuper german⁹ poeta corripuit, dicente Horatio. Cerritus fuit aut cōmoræ crimine mētis. Laruator terribilior. Manendeis. diis manibus, laruis terricula Laruatus neis, rustici ozellos, gr̄eci phantasmata uocant, ut est apud Plinium in Cerritus niorem in epi. Plutarchū. Festum. Marcellū. Apuleiū de deo Socratis Manendeis Mutito heus. Mutire ueteres pro loqui usurparunt. Ennius, Palā mutire plebeio piaculum est. Persius, Saty. i. men mutire nefas.

HE. Papæ, cadauer tanti hoc est testaceum
Lutosum & argillosum & horridulum caput
Formido formam, & ossa mortui horreo.
BVT. quam delicatus hic formosulus puer
Num tu os times apelle seu demortuum?
Os extimescas si sapis trilinguidum
Et uiuidum & pilax. LIX. homo hic ex stercore
Vbi uolet facit aurum, habenda est gratia
Bene statur, præstygio hoc salui erimus.

Papæ, admiratio surgit Heluoni q̄ tanti caluariā facit Buttubata. Papæ

- Cadaver** Ea em̄ in interfectione utimur quoties mira subito accipimus, Terē. in Eu, Cadaver testaceum. Cadaveris uoce Seruius appellat funus, græci περὶ νεκρῶν. Inde famigerata illa magiæ species necromantia siue necyoman-
Necromantia tia νεκρῶν τὸ περὶ νεκρῶν a mortuo, & necromantici, quorū incantamentis mor-
 tui resuscitari, diuinare, & ad interrogata respondere uidentur, Qualia
 cernere licet apud Homerū de Ulyse, factaq; euocatio apud Siliū a Sci-
 pione, Apud Valerium Flaccum ab Ælone, Apud Papinium a Tiresia,
Testaceus Apud Horatium a foeminis ueneficis. Testaceum ex testa, Lutosum,
 olidum, ex luto obsoletū cœnosum. Et argillosum, Cretosum & pin-
 gui cœno lutatū, horridulum, tetrum & euitabile. Formido formam;
 Horreo & terreor aspectu ipso. Et ossa mortui horreo. deuoto, defugio
 declino, Quam delicatus. uerba retundit Heluonis Buttubatta id est
 princeps stolidus, qui quoties ab aulico uano nullaq; sapientia prædico
 possideatur, delicatum & formosulū quem habet ipse, cæteri formidant.
 Nunc tempus auspiciandæ moralitatis ex hypothesi, scite pensitando q̄
Os apelle sequuntur. Os times apelle. Faciem sine pelle, sine corio, sine cute, re-
 curritum. Si sapias trilinguidum. uasrum, malignū, uasfricis uersipelle
 & fallax, ad animum refertur. Os em̄ nullum est qd̄ tribus linguis abun-
 det. Sententia igitur est, In bonam quoq; partem accipit trilinguis. Apu-
Trilinguis leius xi. metamor Siculos trilingues appellat, hoc est tribus iinguis lo-
 quentes. Diuus Hieronymus uocat hominē pentaglossam. i. quinquā lin-
 guam, qui omnibus quinq; græcorum linguis loquatur, Et Q. Curtius
 de branchidis li. vi. Sed iam bilingues erant, paulatim a domestico ex-
Pilax terno sermone degeneres, Et pilax, pilosum, pilis obfitum, horrendum,
 crinitum et comatum. Homo hic ex stercore, Sic Marcus Cice. in orōne
 pro Planco, qd̄ dixisti dum Planci in me uerbis meritum extollerem,
 me arcem facere ex cloaca lapidemq; ex sepulchro uenerari pro deo.
 Allegoria decentissima hic fit, si ad hypothesim cōferas. Ex hominibus
 enim eiusmodi principes aurum faciunt & deos populares. Cætera tute
 supputabis. Præstigio hoc saluerimus. commercabimur, corrade-
Præstigiū mus, quod ad esitandum sit & ad saturandam parasiticam conducat in-
 gluiem. Præstigio. Vastramento ad ludendos homines. Præstigio-
 rum inuentorem Mercurium fuisse scribit beatus Augustinus, & repe-
 titur in decretis canonicis xvi. q. v. de uoluptate, ab eo q̄ mentis oculos
 præstringant dicta.
 Nam Buttubatta dum famelica est lues
 Hoc arido osse præstito mendiciter
 Laboriosos agricolas commoueris
 Ut quisq; ductus relligione obolum offerat
 Quæcuncq; anus, quicuncq; sunt silicernū

Vetuli, ueternosi, cibarium dabunt
 Exosculabuntur sacrum (ut tu fers) os hoc
 Finges quoq; & diuinitatem aliquantulam
 Peccata contemplatione piaculi
 Remittere, indulgere ita reatibus
 Defendere a plutonio illos tartaro
 O mentis humanæ furem. BVT. quid clamitas?
 Ecquid latras? aut quid rabis? rauce rabula
 An non mihi recte licet quod est frequens
 Triuiale tritum & usucaptum ædilibus.

Dum famelica est lues. Esurialibus feriis ingruentibus, fames est que
 maleuada epitheto latinissime patēte a Virgilio significat. Miserrima
 liquidē famis est lues, græcis clamitantibus λιμός οὐκ ἴσθησθαι φαγέειν fame
 miserrimū est mort. Hoc arido osse, sicca & leui caluaria. Mediciter
 erogāter per medicationes & medicimonia, Laboriosos agricolas, sim
 plices & agrestes, quos noua permouet superstitio. Vir. li. viii. Iam tum
 religio pauidos terrebat agrestes. Tria hominū genera enumerat sup
 stitionib; obnoxia. Caluaria si qua apud principē est, hos terret, hos ue
 xat, Hora. Quicqd delirāt reges plestunt achiui, Ductus relligione, me
 tu, superstitione. Stati. Primus in orbe deos fecit, timor. Offerat obolum
 nummū minutulū, Inde diobolare scortum, qd duobus obolis conduci
 tur apud Plautū. Anus, uetula mulier, cadauerosa atq; annis obsita. Q
 anus peculiariter delirent uocabuli docet etymon, ab a particula priua
 tiua α νοῦσ, q; sint sine mēte & sensu. Prouerbiū est apud græcos de his
 qui delirāt & nugant γράειον ἄλλος uetularū nugæ. Apud Virg. li. vii.
 ænei, festiuiter irridetur anus a Turno, Silicernii, senio incurui. Silicer
 nios hos dicimus senes qui longa etate incurui sunt, silices ex inflexione
 cernentes, aut cū iam iā silentibus umbrisq; cernendi sunt. Hoc Donati
 prius etymon Placiades probat, Seruus quoq; silicernii in alio significa
 tu meminit li. v. ænei. Ueternosi, languidi, morbidī, ueterno laborantes
 graui somno pressati. Ueternū ut inquit Prob^o medici ληθαργον lethar
 gum uocant, phrenetico morbo contrariū, in quo marcor sit, & in expu
 gnabilis pene dormiendi necessitas, cui nisi succurratur celeriter iugula
 re, Plini. uolumine undeuigesimo præcipit ueternosis raphanum quam
 acerimum esient, ad succurrendum medendumq; morbo ueterno.

Cibarium. sordidum comedonibus uictum, cibātū, substatiue acce
 pit hoc nomē cibū eiusmodi signi. malignū. Sex. Iulius Frōtinus li. iiii,

Fames

Agricolæ

Diobolare

scortum

Anus

Silicernii

Ueternū

Lethargus

Cibarium

Vlpianus li. xxxiii. digestorū, Plinius li. xi. Hora. li. ii. odarū, cibaria ex ple. Sed Porphirio legit Ciboria. Colu. li. ix. Quaterni cyathi diurna inquit cibaria sunt, quæ numero multitudinis pronunciarī debere scribit Diomedes, Marcellus *ἐπιπέδω* .i. singulariter protulit, sed fere semper apud latiniores scriptores adiectiue cōperies Vñ cibarius panis apud Corne. Celsum, apud Apuleium, & M. Ciceronē in v. Tuicula. Cibaria lex, uilitas cibaria, uua cibaria, uinum cibarium Marc^o Varro dixit, Idē frater cibarius fuit Aristoxenus, ubi cibarius hō improprie quidem, sed scite accipitur pro sordido & plebeio ac proletario, Exosculabuntur. (ut tu fers) q. d. nō omniū opinione sacrū sed ut tu fers

Piaculum Contem. piaculi ut q. contempletur hoc piaculum, piaculū dignū expiatione quā ueneratione uult dicere, cretū piare est expiare, huius contrarium impiare, a piando piaculum commissū propter qd expiatio adhibetur, Ser. li. vi. æne. A plutonio tartaro. Infernarum poena

Tartarus rum carcere, Plato Tartarū esse purat receptaculū in quod omnia cadant flumina, rursusq; inde effluant, Inde tartarinus, sic poeta, Corpore tartarino prognata palude uirago. Indulgerē ita reatibus. Vfus iste inueterauit & obtinuit falsa consuetudo ea tenus, uti indulgere pro remittere accipiamus, usus inquam auctoritatē & regulam rationēq; superans, Vnde merito cōsuetudinē dominam rerum maximeq; uerborum Gellius uocauit. Terent. proprie uerbo indulgere utitur in tertia comœdia, ubi ad Menedemū Chremes ait, egre nimī illi Menedeme indulges, Vbi Calphurnius, nullum magis proprium uerbum inueni re potuisset de patre qui omnia filio permittit. Et in Eunū. Hiicunda hæc est mollities animi, hercle nimis me indulgeo, & alibi, te indulgebant, sic ueteres, qd nos mihi dicimus, Vale. Max. caput habet de indulgentia, ubi documentis plusquā aliqua parerga id est digressionē interno sces, Poeta noster usus est uerbo indulgere more populariū. Reatibus culpæ criminibusq; Messala primus auctore Quinti. reatū dixit. Reus autē (unde reatus nomen ductū est) is dicitur, qui causam dicit, qui arguitur, & item qui quid promissit sponditue ac debet, Ælius Gallus est auctor li. ii. de uerborū significationib^o, & M. Tulli. de oratore li. ii. Omētis h. f. seductorē, a furuo dici furem auctoritas ueterum romanorum consentit, id est ab atro, q; per obscuras atq; atras noctes oportuna sit eis mali effectio, furtis præest *ἄτακτος* .i. mercuri sic dictus græce, q; internunciū se gerat. A Fulgētio suratrin^o. Quid rabis? latras cum rabie blateras. Varro quid est, quid laceras, quid rabis. Inde rabulæ litigiosi, & aduocatus hoc noīe dicitur, uel patronus de foro, Cicero in oratore, Salu. Canina facundia exercebatur. Frequē triuiale. uulgarium & passim in triuiis usurpatū, a triuio triuialis, & magistrī triuales a Quintiliano dicunt qui in triuiis docent, Calphur. in buco. Non hoc triuali more uiaor. Sed deus ipse canit. Carmen q; triuale, Luuc.

Piaculum

Tartarus

Indulgeo

Reus

Reatus:

Fur

Triuialis

Communi feriat carmen triuiale inoneta. Trahitur & ab eo aduerbiū
triuialiter, qd significat uulgo passim, ubiq;. Vsuprapum ædilibus. ple
beis magistratibus & des sacras & priuatas curatibus, Ædiles ex plebe cō
stituti sunt. Dionysius est auctor, & M. Cicero in vii. uerrinarū. Pompo
nius iurifcon. Plutarchus in cæsare, & Feneftella. Vsuprapum, per usum
uendicatū, de qua uoce in cōmentariis topicorū Ciceronis & apud Mo
destinū iurifcon. Extat etiam titulus in legibus de usucapionibus.

SA. quicquid hoc ais, os impudicatum geris

Et feculentum & oblitum musco & luto

ARI. papæ quid est? HE. testus ubi lumbricos coquas

Seu humana testa uermibus gurgustium.

LIX. testudo nampe & bustuarium est caput

HE. fetet graue. SA. male putet ac foediū olet

ARI. lauato saltem & pone subter imbricem

Cauum hunc ubi pluit, aut ahenum tollito

Aquæ calentis plenum, eo pollincias

Pollinctor ut solet cadauera munditer.

Quicquid hoc ais. Oratione quacunq; atq; exclamatione utaris, or
nes insuper uerbis quibusuis, quantumuis. Os tñ geris impudicatum.
impurum, spurcatū, lutatum, foedum, obscenū, contaminatum & sor
didum, feculentum, oblitum & uelut fece turpatū. Obsitum, inuolu
tum ceno, sordibus et immūdicie, Dicimus etiam obsitos quo & annis
Virg. lbat rex obsitus æuo. Metaphoram esse genus eiusmodi orōnis
dicit Donatus ab agris sumptam. Musco. In uigine, situ, squalore, a q
fit muscosus. Virg. muscoli fontes, Luro, cœno argilloso, Papæ quid
est. huic quoq; caluaria uidef, quam Burtubatta orōne longissima ho
nestauit, aurum & reliquias sacras faciēs, Testus, uasculum ad coquen
dum quarti ordinis, Inde testuaciū qd in testu calido coctum est, ut etiā
nunc matralibus inquit Varro matrone faciunt. Lumbricos, uermes.
Lumbricorū Columella meminit uolumine vii. ad exterminandos eos
remedia scribens. Verum emūero proprie lumbricos dicimus teretes
latosq; nonnunq; uermes aluū occupātes, qui modo ex inferioribus par
tibus, modo foediū ore redduntur. Cornelius Celsus in ægrotantibus
bonum esse signum docet, si aliqui lumbrici sub fine morbi descendant.
Macer de bibito absinthio. Hocq; modo pellit lumbricos mollit et aluū
Proferur itaq; syllaba interanea siue medioxima extensa, Plinius li. xi.
Piscem esse scribit nomine lumbricū. Vermibus gurgustium, domun
cula, uiuariū, habitaculū. Nampe. ἀρχαῖος, i. antiquitas pro nempe.

Feculentus:
Obsitus

Muscosus

Testus
Testuaciū
Lumbrici

Et bustuarium busto exemptum, in busto repertū. Fœtet graue, olidum
 Bustuariū molestumq; est nidore, Lauato saltem, si adorari uis immundā restam,
 Saltem | Saltem a captiuus nata uox, qui nihil aliud p̄ter salutem expectunt, despe
 ratis ita rebus, solam petentes salutem hac utuntur. Sic Teren. in an. Sal
 tem accurate, ut metui uidear. Subter imbricē. regulā & stillicidio sub
 Subter iice, laua, elue, ne teneri religione sordium uideamur, Subter præpositio
 contrariā habet significantiā ad super. Cæterum utraq; tam actō q̄ ab
 latiuo iungitur, Priscia. li. xiiii. Per imbricem significare uult subiiciendā
 Stiria testam impluuiō & cōpluuiō, ubi largius sit stillicidiū, quod & stircidiū
 Stiria ueteres dixere, a principali stiria, Vir. iii. geor. Stiriāq; impexis indurū
 it horrida barbīs, Cuius diminutiū est stilla, quæ cum frequēter cadat,
 Casito casitare dicitur, Paulus iuriscō. ff. de serui. urba. prediorum hoc uerbo
 frequentariū est usus, cum ait, Si seruitus stillicidii imposita sit, nō liceo
 dñō seruiētis areę ibi edificare ubi cœpisset casitare stillicidiū, si ante ex
 tegula casita uerit stillicidiū. Sed subter imbricem dixit, i. canalem supi
 nam, unde solutior defluit aqua, Cauum igitur poeta dixit. Et iuriscō.
 fistulam appellat li. ff. viii. Imbrices q̄ imbres capiant utroq; genere di
 Imbrices cuntur, Seruius grāmaticus melius putat hanc imbricē dici, Plauto scri
 Imber bente fregisti imbrices meas, dum te dignam sectaris simiā, Vir. de capi
 Imbricator endo loco ad creandas apes li. iii. geor. Imbricis mentionē facit, Imber
 autē celestiū a quarum & pluuiarū agmen significat, licet auctoritas ho
 die uariet, Inde tempestas imbrica & signum imbricū, qualem dicimus
 aquariū, quem græci ὕλα ποσειδων uocant, & cœlum imbridium Palladius
 dixit. Et deus imbricator Apollo nominatur a Macrobio li. i. saur. græ
 ce ἰμβρικατορ, Et imbricata cimenta a Viaruiuo lib. ii. Cæterū a Plinio
 imbricata lingue asperitas in felibus, Itē li. xi. Vngues esse dicit aialib
 oibus quib; & digit; sed simiē imbricatos, hoibus latos & c. Itē insecta
 quædā imbricatis flexiliū uertebris. Significantissime uero polihistor idē
 Plini. li. xx. qd p̄ imbricatū intelligi uoluit ostendit. Nā scribit Coniæ
 duo gñā, marē & fœminā differre folio, & subdit. Tenuius fœminæ &
 cōstriētius angustiusq; imbricatū maris & ramosius. Romositas itaq; cō
 tortasq; ad capiendos imbres fistulas imbrices dice mus, q̄rum me minit
 idē auctor li. viii. ca. vi. in fine. Vbi pluit. uerbū pluit ex his est quæ ad
 Pluit hoīem non pertinent, qd ad tertiā personā dūtaxat dicit. Potest tñ & in
 prima inueniri persona & secūda, per πρῶτον πρῶτον. i. cōformationē
 poetę cuiusdā uel responsum dei, aut per apostrophā quasi ad ipsū louē
 p̄sentē, Prisci. exceptę uocat actionis li. i. de cōstructione. Ahenū tollito
 lūme uas æneū in q̄ laues, ab ære, unde sit æreus & æneus & substantiū
 per diphthōg; dissolutionē, & p̄ aspirationis interpositionē, qd uasi ca
 pacius fuerit, q̄ insectores urunt cortina dicit, fit itē ab aheno ahenum
 Ahenum hypocorticos. Pollincias. emsides & laues curesq; quæ ad modū solēt
 Pollincere funerarij, hoc est funerū curatores, & pollutorū unctores. i. cadauerum
 Funerarij Vnde pollinctū funus dicit a pollinctorisibus unctū, Nā pollincere est ca

rare ungeret; cadauera. Plau. sicut pollinctor dixi qui eum pollinxerat. Baiuli uero portatoresq; funerū uespas & uespiliones a uespertino tpe dicimus, q̄ cadauera efferebāt. Et sandapilarij portatores sandapilarū, qui & bustuarij & libitinarij. Sandapila autē Fulgētio auctore feretrū est & mortuorū locus q̄ nō corpora nobilitū, sed plebeiorū atq; damnatorū portabant. Quod & capulū nuncupat. Inde Capularis est senis nomen apud Plautū. Et capulares rei, & capulare cadauer a Lucilio positum.

Vespæ
Vespiliones
Sandapilarij
Bustuarij
Capulum

BVT. quid si lauabo & largiter pollinxero
Num uultis ungento ut perungam exotico
Ut cinnami atq; opobalsami unguine fumiget
Immo quidem mauelim ut oletum naribus
Crispantibus uestris oblatum oleat prius
Vos rusticis parentibus nati fures.

Num uultis? q. d. & aliud forsitan oneris mihi imponetis si pollinxero, q̄n uobis hodie satisfieret, neq; pro religione uasculi ad uenerandū geniculandūq; huic sacro iocali, ungento exotico, peregrino, aduenticio, et externo, Plautus, non possunt oēs olere ungento exotico. Vnguentū scribit Pōponius iuriscō. uoluptatis & ualitudinis causa cōparari. Reliqua classicorū scriptorū turba ad elegantia uoluptatēq; t̄m confici arbitrat̄ur, græce *μυρον*, unde myropola ungentarius, & *μυροπώλιον* ungentaria taberna. Vngwine cinnami. ungento, odore cinnamino redolēte quod cinnaminum dicit̄. Idem quoq; cinnamomum. Persius. Seu spiritum cinnama surdū, Nascit̄ in æthiopia cinnamū frutex odoratissima summa cortici gratia. Lignum q̄d græce xilocinnamum dicit̄ fastidig est, Opobalsami. succo balsami, nam *ὀπὸς* succum significat, Balsamū uero omnibus præfertur odoribus, officinæ & ipsum lignū supposuere Summū balsami specimen est ut lac coagulet, & in ueste maculas nō faciat, Cetera apud Pliniū comperies. Illud admiratione dignū, q̄ in iudæa t̄m balsamū nascitur, Immo quidem. Propterea & amplius. Ut oletum oleat. stercus humanū. Proprie uero locum significat in quo excrementum egerimusq;. Tacitus id probat in Nerone. Cato pro loco sumit olea confito, ca. i. de agricolatione & ca. vi. Crispantibus. aduncis & rugatis uibratis & incuruis intortisq;, Serui. in xii. cōmentario. Capillos scribit crispari calamistro. Persius. Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos, Nares dicte a naritate q̄a nos docet odorare p̄sto esse et ppe q̄d adhuc oculi nō uidēt. Et est p̄ticula nasi inferior, ubi respirandi foramina uisunt, Pli. plura li. xi. de narib⁹, Vos rusticis paren. n. Imputat eis uasculi mundicie, uelut diceret, uos quidem digniores estis olere stercus q̄ hoc sacrū. Rusticis parentibus nati, conuiciū est in ignobiles, sed ab ignobilibus fieri solet, qui natales & stemmata celebrant, non uirtutem

Exoticum

Vngentū

Cinnamomum

Balsamū

Oletum

Nam quis animalia muta generosa putet nisi fortia? Et quis gemmas celebraret, nisi essent aliqua uirtute predictæ? Sic hoim est ratio habenda. Sola em nobilitas est atq; unica uirtus. Ceterum parens idem est oibus mortalibus. Marius ego apud Salustium commendo, qui obscurum genus suum & ignobile non dissimulat, sed non posse se fidei causa imagines, triumphos, aut consulatus maiorum suorum ostentare.

LIX. Etiam est opus lusorium unda si laues
 Nam tum quid est? **BV.** uolo ergo pelluere in labro
 Ut faciam & istis cruciferis hodie satis
 Ehodum quis it mecum ministerio comes?
SA. at quem iubes? **BV.** uenite Aristophore & Salax
 Nam cæteri opperiantur hic nos affore
 Breui & cito. **LIX.** nos philosophabimur inter hæc
BVT. fiat, sed heus cauete dum, ne quid nimis.

Etiam est opus luso. quo ludamus non cui liteamus. Volo. e. p. pro perluere. Nam ex cognatione literarum transire in l. In labro, uale. Labrum uas est capacius, auctore Cicerone in epistolis, ait em labrū in balneo si non est hic, fac ut sit, Vir. Labra per autumnum musto spumantia feruent. Cruciferis, Dignis in crucē uti agant. Ehodum. q. i. m. m. formulati, Vir. Triste ministerium, Ministeria nonnunq; pro ministris ipsis ponuntur, sicut ministerium pro ministratore apud Plinium.

Cæteri opperiantur. maneant expectent. Philosophabimur, iocus decens de ludionibus philosophaturis. Sed longe pulchrior responsio alterius. Ne quid nimis. quæ seria est sapientum sententia si pensetur. Tu quam diu philosophandum sit apud Aulum Gellium requiras uolumine quinto capite xv. & xvi, ait enim Neoptolemus Ennius De gustandum ex philosophia, non in eam ingurgitandum. De Nerone legimus, q; eum mater a philosophia auerterit, monens imperatorem contrariam, Et in opinione positum est hoc probabile eos qui philosophiæ dant operā non arbitrari deos esse. Ait Apuleius obiectari philosophis q; irreligiosi putentur, & q; deos abnuant. Sed contra M. Tullius philosophiam dixit esse uite duces, uirtutum indagatricem, uiciorum expultricem &c. Ne quid nimis, Diximus supra uilioribus personis dari sententias illustres in comœdia seruis præsertim, quæ res iocū risumq; mouet affabiliter. Vnde Buttubatta hic ne quid nimis ait, quam sententiā sic græci enunciant $\mu\eta\ \delta\epsilon\ \nu\ \alpha\gamma\alpha\gamma$. Vulgaria est assertio Pittaci fuisse, alii Chilonis, nonnulli Solonis censent, Quam rem Laertius inquirat uolumine primo. Donatus aliquid scribit de esse huic orationi cum dicitur, ne quid nimis scilicet agas, quod suppleendum est.

Philoso
phādū pau
cis

Ne quid ni
mis